

**ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН НУТАГТ
ОРШИХ “ХӨХ ДЭЛ”-ийн ХАЙЛУУР ЖОНШНЫ ОРДЫГ
АШИГЛАХ ТӨСЛИЙН 2022 ОНД ХЭРЭГЖҮҮЛСЭН БАЙГАЛЬ
ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ
БИЕЛЭЛТИЙН ТАЙЛАН**

*Ашигт малтмалын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-004487
Аж ахуйн нэгжийн регистрийн дугаар: 2550466*

Хянасан:

БОАЖЯ-ны Хүрээлэн буй орчин, байгалийн нөөцийн удирдлагын
газрын мэргэжилтэн

...../П.ШИНЭЦЭЦЭГ/

Хэрэгжилтийг гаргасан:

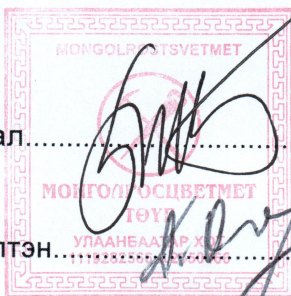
“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын захирал

...../Б.МӨНХБАТ/

Боловсруулсан:

БО, НС хариуцсан ерөнхий мэргэжилтэн

...../Д.ОЮУНСАЙХАН/

Улаанбаатар хот
2022 он

АГУУЛГА

БҮЛГИЙН ДУГААР	АГУУЛГЫН ГАРЧИГ	ХУУДАСНЫ ДУГААР
БҮЛЭГ 1	ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА	
1.1	Төслийн ерөнхий мэдээлэл	4
1.2	Ордын тухай товч мэдээлэл	7
1.2.1	Ордын физик газарзүй	8
1.3	Ил уурхайн олборлолт	8
1.3.1	Ил уурхайн хүрээ	8
1.3.2	Үйлдвэрлэлийн нөөц, 2022 оны олборлолт	8
1.3.3	Хүдрийн хаягдал, бохирдлын тооцоо	9
1.4	Үйлдвэрийн хүчин чадал, ажиллах горим	12
1.5	Дэд бүтэц	12
1.5.1	Цахилгаан хангамж	12
1.5.2	Усан болон дулаан хангамж	13
1.5.3	Барилга байгууламж	13
БҮЛЭГ 2	БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ	
2.1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	14
2.2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	22
2.3	Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	24
2.4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө	27
2.5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө	28
2.6	Болзошгүй эрсдлээс хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	28
2.7	Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	26
2.8	Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	38
2.9	Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн төлөвлөгөөний биелэлт	34
2.10	Тухайн жилийн БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь	45
-	ХАВСРАЛТ МАТЕРИАЛ	

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ	ХУУДАС
Хүснэгт 1. “Хөх дэл”-ийн уурхайн тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн газар зүйн солбицол	4
Хүснэгт 2. “Зүүн үнэгт” хайлуур жоншны ил уурхайн үйлдвэрлэлийн нөөцийн тооцоо	10
Хүснэгт 3. Уурхайн ажиллах горим	12
Хүснэгт 4. Баяжуулах цехийн ажлын горим	12
Хүснэгт 5. 2022 оны сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	15
Хүснэгт 6. 2022 оны техник болон биологийн нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт	22

Хүснэгт 7. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	24
Хүснэгт 8. Болзошгүй эрсдлээс хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлт	28
Хүснэгт 92. Хог, хаягдлын менежментийн арга хэмжээний биелэлт	31
Хүснэгт 10. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	38
Хүснэгт 11. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	42
Хүснэгт 12. Тухайн жилийн БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваар	45

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ

ЗУРГИЙН ЖАГСААЛТ	ХУУДАС
Зураг 1. “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордын байрзүйн зураг	4
Зураг 2. “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордын байршлын тойм зураг	5
Зураг 3. “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордын байршлын зураг	6
Зураг 4. Тоосжилт дарах зорилгоор зам арчилгаа хийсэн байдал	18
Зураг 5. Хурдны хязгаарлах тэмдэг байрлуулсан байдал	19
Зураг 6. Шатах тослох материалын хадгалалтыг сайжруулсан байдал	19
Зураг 7. Авто тээврийн хэрэгслүүдийг үзлэгт хамруулсан байдал	19
Зураг 8. Ажилчдын байдал ХХАА-ны хувцас хэрэглэл	20
Зураг 9. Гүний худагт суурилуулсан тоолуур	20
Зураг 10. Уурхайн карьерт мал, амьтан унахаас сэргийлж нүхийг тойруулан овоолго үүсгэсэн байдал	20
Зураг 11. Шувууны үүр хийж байрлуулсан байдал	21
Зураг 12. Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн зураг	22
Зураг 13. Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн зураг	23
Зураг 14. Техникийн нөхөн сэргээлт хийж овоолгуудыг тэгшилсэн байдал	24
Зураг 15. Хайлаас мод тарьж буй байдал /уурхайн кемп дэх талбайд/	25
Зураг 16. Хайлаас мод тарьж буй байдал /уурхайн кемп дэх талбайд/	25
Зураг 17. Хайлаас мод тарьж буй байдал /уурхайн гол зам дагуу/	26
Зураг 18. Хайлаас мод тарьсан байдал	27
Зураг 19. Болзошгүй эрсдэл болон аюул ослоос урьдчилан сэргийлэх зорилгоор ажилчдад сургалт зохион байгуулж буй зураг	29
Зураг 20. Аюултай хог хадгалах байр	33
Зураг 21. 00-ыг сайжруулсан байдал	33
Зураг 22. Ариутгал, халдваргүйжүүлэх ажил хийгдэж буй байдал	34
Зураг 23. Ахуйн бохир усыг түр хадгалах цооног	34
Зураг 24. Ахуйн хог хаягдлыг ангилан хаях хогийн сав	35
Зураг 25. Хог хаягдлыг гэрээ	36
Зураг 26. Хог хаягдлын төлбөр төлсөн баримт	37
Зураг 27. Байгаль дэлхийгээ хайрлах талаар ухуулга самбар байрлуулсан байдал	39
Зураг 28. Аюулгүй ажиллагааны самбар байрлуулсан байдал	40
Зураг 29. 2022 оны ус ашиглуулах дүгнэлт	49
Зураг 30. Ус ашиглуулах зөвшөөрөл	50
Зураг 31. Ус ашиглах гэрээ	52
Зураг 32. Хаягдал усны дүгнэлт	55
Зураг 33. Усны төлбөр төлсөн баримт	54
Зураг 34. Агаарын шинжилгээний хариу	57

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт байрлах “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Зураг 35. Усны шинжилгээний хариунууд	59
Зураг 36. Хөрсний хүнд элементийн дээжийн хариунууд	61
Зураг 37. Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт	52
Зураг 38. Авто тээврийн хэрэгслүүдийг үзлэгт хамруулсан байдал /бүх тээврийн хэрэгсэл/	67
Зураг 39. 2022 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг сум, нөлөөллийн бүсийн айлд тайлагнасан байдал	69

БҮЛЭГ I. ТӨСЛИЙН ТОВЧ ТАНИЛЦУУЛГА

1.1 Төслийн ерөнхий мэдээлэл

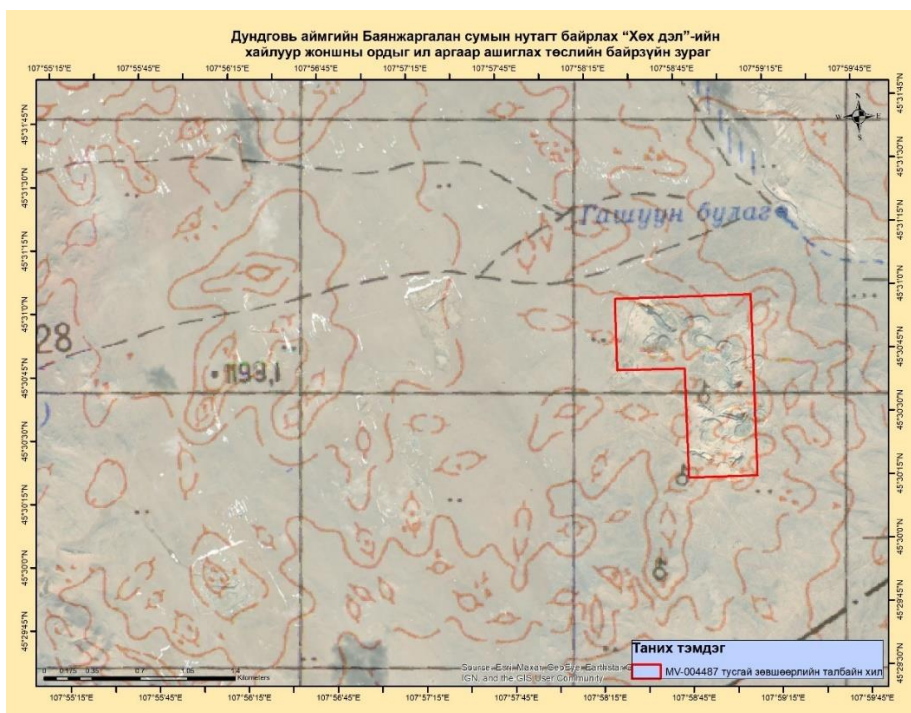
Төслийн нэр : “Хөх дэл” нэртэй хайлуур жоншны ордыг ил уурхайн аргаар ашиглах төсөл

Төсөл хэрэгжүүлэгч: “Монголросцветмет” ТӨҮГ, Улсын бүртгэлийн дугаар: 9019029071, Регистрийн дугаар: 2550466, Ашигт малтмалын ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн дугаар: 92.5 гектар бүхий “Зүүн үнэгт” нэртэй MV-004487 талбай

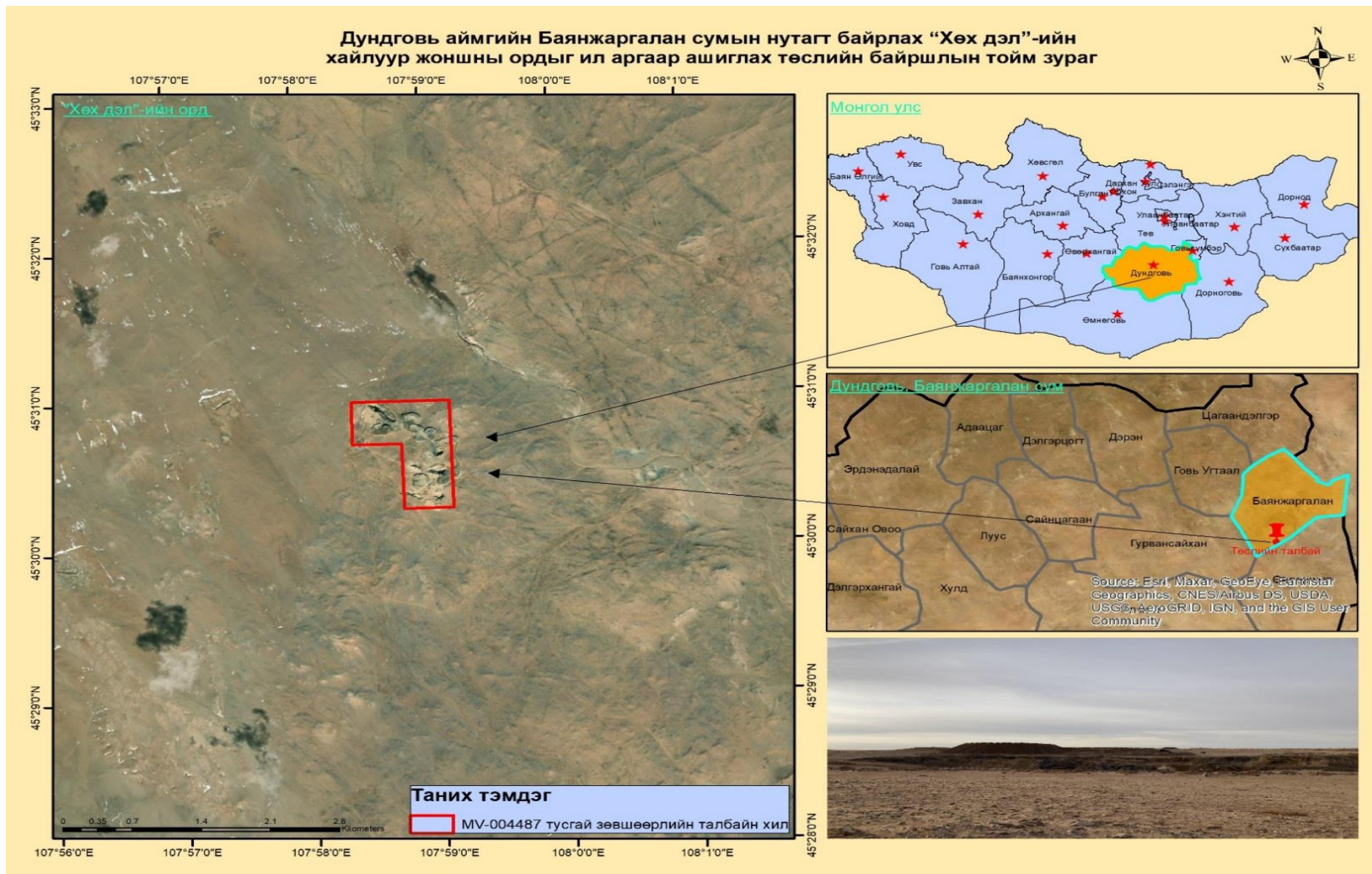
Төслийн байршил: Хөх дэлийн жоншны орд нь Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт оршино. Төслийн талбай нь Баянжаргалан сумын төвөөс урагш 35 км, аймгийн төв Мандалговиос 150 км, Бор-Өндөр УБҮ-ийн төмөр замаас 170км-т байрлана.

Хүснэгт 1. “Хөх дэл”-ийн уурхайн тусгай зөвшөөрөлтэй талбайн газар зүйн солбицол

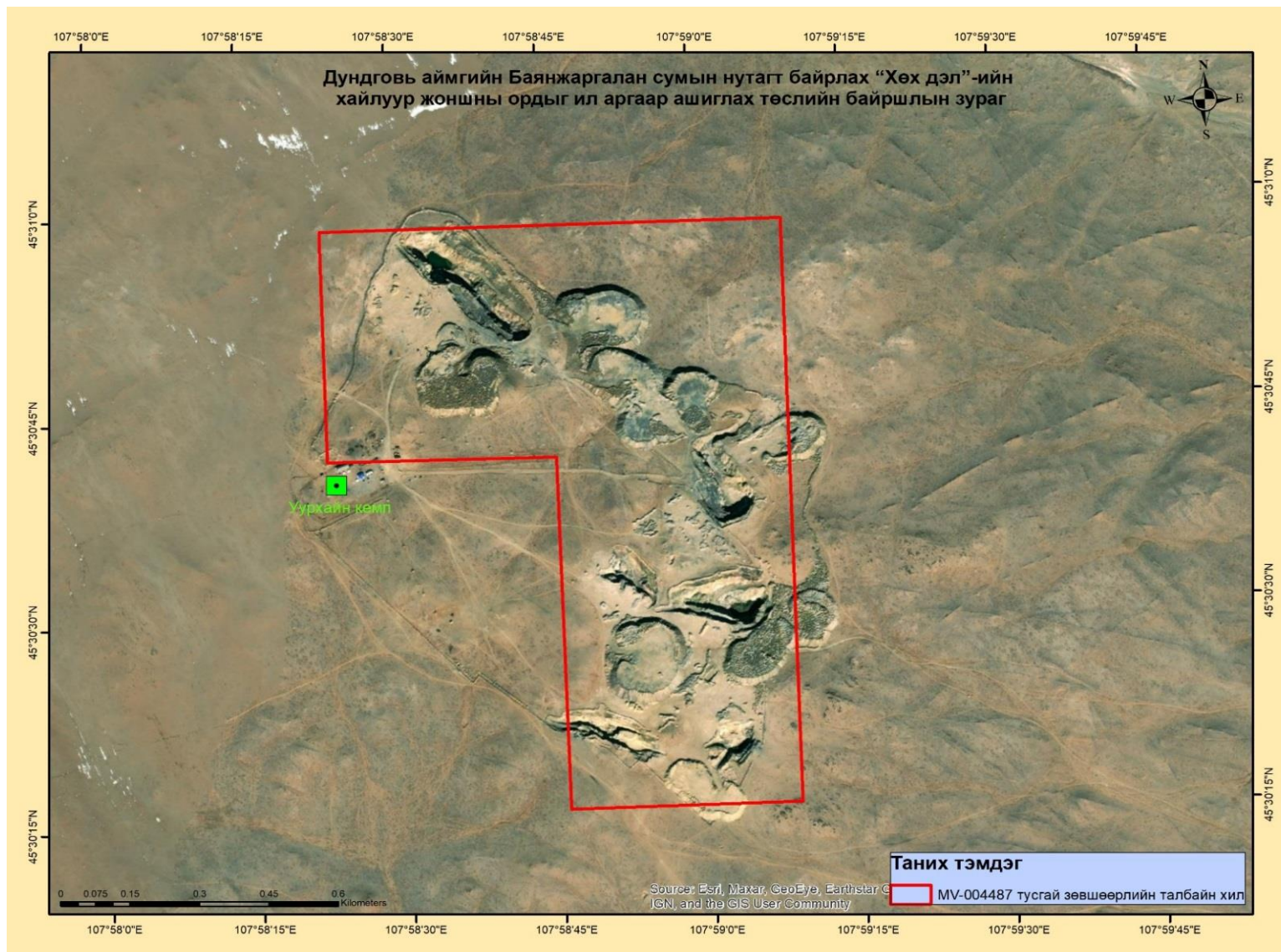
Тусгай зөвшөөрлийн дугаар	Цэгийн дугаар	Өргөрөг			Уртраг			Талбайн хэмжээ, га
MV-004487	1	45 ⁰	30'	58.62"	107 ⁰	59'	08.49"	92.5
	2	45 ⁰	30'	58.62"	107 ⁰	58'	22.5"	
	3	45 ⁰	30'	41.62"	107 ⁰	58'	22.5"	
	4	45 ⁰	30'	41.62"	107 ⁰	58'	45.51"	
	5	45 ⁰	30'	15.62"	107 ⁰	58'	45.51"	
	6	45 ⁰	30'	15.62"	107 ⁰	59'	08.49"	

Зураг 1. “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордын байрзүйн зураг

Зураг 2. “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордын байршлын тойм зураг

Зураг 3. “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордын байршлын зураг

1.2 Ордын тухай товч мэдээлэл

1.2.1 Ордын физик газарзүй

Уул зүй. Тус төслийн талбай нь далайн түвшинээс дээш 1241,0-1321,1 м үнэмлэхүй өндөрт өргөгдсөн, 80,1 м харьцангуй өндөр бүхий хагас цөлийн бүсийн тэгш тал, жижиг толгодорхог гадаргуу бүхий нутаг юм.

Төслийн талбайн ойр орчимд Залаагийн хяр, Тооройн хяр, Ханын хэц, Тэвшийн хяр, Тахилга уул Залаа хайрхан уул, Давч уул зэрэг зүүн урд талаараа Сайншандын уул Борхойн уул, Далан уул, Өлзийт, Могойтын дэл, Их шанхын нуруу, Зараа толгой, Цэцийн уул зэрэг уул нурууд гадаргын онцлогийг бүрдүүлдэг Тэдгээр уулс нь голлон өргөрөгийн дагуу чиглэлтэй, тэдгээрийн хоорондын хөндийд жижиг нуур цөөрөм бүхий тал болон жижиг толгодорхог хэсэг байрлажээ.

Хөрс. Тус талбай нь говь, хээрийн бор хөрсний бүсэд багтдаг. Энэ бүс нутагт хөрсний бүрхэвч үүсэж, хөгжихөд хур тунадас, салхи ихээхэн үүрэг гүйцэтгэжээ. Салхи нь хөрсний агаарын солилцоог идэвхжүүлж ууршилтыг ихэсгэснээр хөрс хуурайшихад нөлөөлөөд зогсохгүй хөрсний өнгөн хэсгийг хийсгэж нүүлгэн хөрс эвдэгдэхэд ихээхэн нөлөөтэй. Хур бороо элбэг үед ургамлын бүрхэвч эрс сайжирч хөрсний эвдрэл үүсэх нөхцлийг багасгана. Тэгш өндөрлөг газруудад бор саарал, саарал хөрс, зонхилж, хайрга чулуун хуягаар зарим газраа бүрхэгдэнэ. Хонхор хотгор газруудаар хужир тойром, мараалаг хөрс элбэг тархана. Талбайн зарим хэсгүүдэд элсэрхэг хөрс зонхилдог.

Ургамал. Төслийн талбай нь хойд говийн цөлөрхөг хээрийн мужийн говирхог хээр боловч баглуур өвс-таанат, баглуур өвст-бударганат хээрийн бүсэд багтдаг. Тус бүсэд ус чийг харьцангуй бага, салхитай өдрийн тоо харьцангуй олон учир ургамлын бүрхэвч сийрэгдүү байдаг онцлогтой. Бэлчээрийн гол хэсэг нь говийн хэсэгт таана, хөмүүл, шарилж монгол өвс зонхилж байхад уулын хяраар хялгана хиаг зээргэнэ, зэрлэг сонгино болон хонин зээргэнэ зэрэг ургамал ургадаг, Уулын ам, хөндий гуу, жалга бараадан бутлаг ба модлог ургамал, сухай, харгана, бударгана ургана. Ургамлын бүрхэвч ерөнхийдөө сийрэг боловч бэлчээрийн тэжээллэг чанар ихтэй учир хөдөө аж ахуйд ач холбогдол ихтэй.

Амьтны аймаг. Тус бүс нутагт дархан цаазтай амьтадаас аргаль, янгир, хар сүүлт, туурайтаас намрын цагт цагаан зээр нүүдэллэн ирдэг. Жигүүртнээс элээ, хэрээ, тас, харцага, тогоруу, ногторуу, шаазгай, шар шувуу, ууль, тагтаа, хэвлээр явагчидаас могой, гүрвэл, мэрэгчидээс үлийн цагаан, шар сүүлт, алаг даага, махчин амьтадаас чоно, үнэг, хярс, мануул, шавьж идэштнээс зараа суурьшин амьдардаг.

Уур амьсгал. Ерөнхийдөө уур амьсгалын хувьд гандуу зунтай, хүйтэн өвөлтэй байх тохиолдол давмгайлдаг ба сүүлийн жилүүдэд энэ дүр зураг улам нэмэгдэж байгаа. Жилийн хамгийн их хүйтрэл нь I сард -35°C , хамгийн халуун нь VII сард $+35^{\circ}\text{C}$ хүрдэг. жилийн дундаж температур $2-4^{\circ}\text{C}$ ажээ. Агаарын харьцангуй чийгшил нь I сард хамгийн их 50-60%, VII сард хамгийн бага буюу $<40\%$ -иас байдаг. Жилд унах тунадас дунджаар 100-150 мм байдаг ба ус чийг багатай тул манан будан ажиглагдахгүй. Тус бүсэд голлон баруун хойноос салхилах салхи хоногийн хэлбэлзэл ихтэй. Жилийн дунджаар салхигүй өдрийн

тоо 20-25 хоног юм. Хаврын улирал хамийн их салхитай ба энэ үеэр цасан болон шороон шуурга шуурдаг. Жилийн салхины дундаж хурд 5-10 м/сек, дунджаар 32-39 хоног (ихэнх нь хавар) 15 м/с хүртэл хүчтэй цасан болон шороон шуурга шуурдаг. Хамгийн дээд тал нь 40 м/с хүрдэг тохиолдол байдаг ажээ.

Эдийн засаг, хүн ам, зам харилцаа. Төслийн талбай нь дэд бүтэц харьангуй сул хөгсөн, хүн ам сийрэг суурьшсан бүс нутаг юм. Улсын чанартай төв зам төслийн талбайгаас хол өнгөрдөг ба орон нутгийн чанарай шороон замуудаар ойролцоох сумын төвүүдтэй холбогдоно. Нутгийн оршин суугчид нь халх ястан аж төрдөг. Хүн амын гол хөдөлмөр нь мал аж ахуй бөгөөд 5 хошуу малыг бүгдийг нь өсгөдөг онцлогтой. Гэвч сүүлийн жилүүдэд сүргийн бүтцийн дийлэнх хэсгийг бог мал, тэр дундаа ямаа эзэлж байгаа нь малын бэлчээрт муугаар нөлөөлж байгаа муу мэдээ байдаг. Сүүлийн жилүүдэд өвлийн улиралд зуд турхан болох нь нэмэгдэж байгаатай холбогдуулан орон нутгийн малчид өвөл, хавартаа бусад аймаг, бүс нутагт оторлон нутаглах нь эрс нэмэгдэж байгаа.

Сумын төв нь орон нутгийн чанартай шороон замаар холбогдох ба эмнэлэг, сургууль, харилцаа холбоо болон хувийн хэвшлийн үүрэн телефоны операторууд, ХААН, Хадгаламж банкны салбар, Петровис компаний болон бусад ШТС-ууд, хүнс, барааны дэлгүүр, зочид буудал үйл ажиллагаа явуулдаг. Сумын төвүүд нь бүгд өндөр хүчдэлийн шугаманд холбогдсон байдаг.

Талбай нь нийслэлээс алслагдсан эдийн засаг, дэд бүтэцийн хөгжил сул бүсэд хамаарах боловч бүс нутгийнхаа хэмжээнд дэд бүтэцийн хөгжил харьцангуй сайжирсанд тооцогддог.

1.3. ИЛ УУРХАЙН ОЛБОРЛОЛТ

1.3.1. Ил уурхайн хүрээ

Ил уурхайн аргаар ашиглалт явуулахад хүдрийн биет унал, зузаан, гүн зэрэг үзүүлэлтээс шалтгаалан ил уурхайн ашиглалтын хүрээг оновчлох шаардлага гардаг. Зүүн үнэгт ордын талбай нь ерөнхийдөө дов толгодорхог газар болно. Газрын гадаргуугийн өндөржилт +1150 -1170 м байна. Тус ордын 1, 2, 4, 5, 6-р хүдрийн биетийн зузаан нь 2.5-3.1 м, уналын өнцөг 62 - 65⁰ байна.

Уурхайн хажуугийн тогтворжилт: Чулуулгийн шахалтын бат бөх $\delta_{ш} > 80$ МПа, Уурхайн гүн < 90 м энэ үзүүлэлтүүдэд үндэслэн уурхайн тогтвортой хажуугийн өнцөг 50-60⁰ байна гэж үзлээ. Уг уурхайн бодит өнцөг нь 45-55⁰ байгаа нь энэ нөхцлийг хангаж байна. Уурхайн хажуугийн өнцөг нь “Гапроруда”-ийн баримтлал (Инженерийн лавлах 5, ХУ-82) - аар тогтвортой байхаар байна.

1.3.2. Үйлдвэрлэлийн нөөц, 2022 оны олборлолт

Ил уурхайд хүрээнд хамаарах геологийн нөөцийг олборлохын тулд дээрх тооцооны дагуу хаягдал, бохирдол үүснэ. Энэхүү нөөцөнд тулгуурлан Уул уурхайн сайдын 2015 оны 09-р сарын 11-ний өдрийн 203 тоот “Ангилал, заавар батлах тухай” тушаалыг үндэслэн ордын үйлдвэрлэлийн нөөцийн тооцоог хийж дараах хүснэгтэд харууллаа. Ил уурхайн хүрээнд өртөх болон хүрээний гадна үлдэх нөөцийн тооцоог түвшингээр ялгаж харууллаа.

1.3.3. Хүдрийн хаягдал, бохирдлын тооцоо

Аливаа ашигт малтмалыг газрын хэвлийгээс олборлон гаргахад одоогийн техник, технологийн түвшинд бодит нөөцийг бүрэн хэмжээгээр олборлож чаддаггүй. Нөгөө талаас хүдрийн биетийн тогтоц, тухайн ордын уул-геологи, уул-техникийн нөхцөл, ашиглалтын технологи, тектоникийн бүтэц зэргээс шалтгаалж бохирдолт үүсдэг.

Ийм учир геологийн нөөцийн хэмжээ ашиглалтын явцад ямар нэг хэмжээгээр өөрчлөгддөг бөгөөд энэ нь ашиглалтын үеийн хаягдал, бохирдолтой холбоотой байдаг.

Хүснэгт 2. “Зүүн үнэгт” хайлуур жоншны ил уурхайн үйлдвэрлэлийн нөөцийн тооцоо

№	Нөөцийн блокын зэрэг, дугаар	2022 оны олборлолт /геологийн нөөц/						Ашиглалтын үеийн хаягдал, бохирдол						2022 оны олборлолт /үйлдвэрлэлийн нөөц/					
		Хүдэр олборлолт		Хаягдал, 6.75 %		Бохирдол, 8.8%		Хүдэр олборлолт		Хаягдал, 6.75 %		Бохирдол, 8.8%		Хүдэр олборлолт		Хаягдал, 6.75 %		Бохирдол, 8.8%	
Хэмжих нэгж	Нийт уулын цул, мян.м3	Хөрс, мян.м3	Эзлэхүүнээр, мян.м3	Жингээр, мян.тн	Агуулга, %	Эрдэс, мян.тн	Эзлэхүүнээр, мян.м3	Жингээр, мян.тн	Эрдэс, мян.тн	Эзлэхүүнээр, мян.м3	Жингээр, мян.тн	Эрдэс, мян.тн	Нийт уулын цул, мян.м3	Хөрс, мян.м3	Эзлэхүүнээр, мян.м3	Жингээр, мян.тн	Агуулга, %	Эрдэс, мян.тн	
																			мян.м3
Уурхай - 1																			
1	В-1-1	20.73	18.79	1.93	5.22	36.38	1.90	0.13	0.35	0.13	0.16	0.43	20.73	18.76	1.96	5.30	33.44	1.77	
2	В-1-2	28.39	25.74	2.65	7.15	48.74	3.48	0.18	0.48	0.24	0.22	0.59	28.39	25.70	2.69	7.25	44.79	3.25	
3	В-1-3	2.58	2.34	0.24	0.65	32.95	0.21	0.02	0.04	0.01	0.02	0.05	2.58	2.34	0.24	0.66	30.29	0.20	
4	В-1-4	20.80	18.86	1.94	5.24	46.18	2.42	0.13	0.35	0.16	0.16	0.43	20.80	18.84	1.97	5.32	42.44	2.26	
5	С-1-1	21.66	19.61	2.06	5.45	36.39	1.98	0.14	0.37	0.13	0.17	0.45	21.66	19.58	2.09	5.53	33.45	1.85	
Нийт В+С		94.16	85.34	8.82	23.71	42.18	10.00	0.60	1.60	0.67	0.72	1.95	94.16	85.22	8.95	24.05	38.77	9.32	
Уурхай - 2																			
1	В-2-1	77.00	71.42	5.58	15.07	38.79	5.85	0.38	1.02	0.39	0.46	1.24	77.00	71.34	5.66	15.29	35.65	5.45	
2	С-2-1	85.02	78.86	6.16	16.64	49.39	8.22	0.42	1.12	0.55	0.51	1.37	85.02	78.77	6.25	16.88	45.40	7.66	
Нийт В+С		162.03	150.28	11.74	31.71	44.35	14.06	0.79	2.14	0.95	0.96	2.60	162.03	150.11	11.92	32.17	40.77	13.11	
Уурхай - 4																			
1	В-4-1	16.66	15.45	1.21	3.26	50.57	1.65	0.08	0.22	0.11	0.10	0.27	16.66	15.43	1.22	3.31	46.48	1.54	
2	С-4-1	31.32	29.05	2.27	6.13	49.00	3.00	0.15	0.41	0.20	0.19	0.50	31.32	29.02	2.30	6.22	45.04	2.80	
3	С-4-2	48.61	45.09	3.52	9.51	38.23	3.64	0.24	0.64	0.25	0.29	0.78	48.61	45.03	3.57	9.65	35.14	3.39	
4	С-4-3	18.39	17.06	1.33	3.60	38.23	1.38	0.09	0.24	0.09	0.11	0.30	18.39	17.04	1.35	3.65	35.14	1.28	
Нийт В+С		114.98	106.65	8.33	22.50	42.95	9.67	0.56	1.52	0.65	0.68	1.85	114.98	106.53	8.46	22.83	39.48	9.01	
Уурхай - 5																			

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт байрлах “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

5	В-5-1	28.51	25.85	2.66	7.18	25.68	1.84	0.18	0.48	0.12	0.22	0.59	28.51	25.81	2.70	7.28	23.60	1.72
6	В-5-2	12.51	11.34	1.17	3.15	34.48	1.09	0.08	0.21	0.07	0.10	0.26	12.51	11.32	1.18	3.20	31.69	1.01
Нийт В+С		41.01	37.19	3.83	10.33	28.36	2.93	0.26	0.70	0.20	0.31	0.85	41.01	37.13	3.88	10.48	26.07	2.73
Уурхай - 6																		
7	В-6-1	19.49	17.68	1.82	4.91	33.29	1.63	0.12	0.33	0.11	0.15	0.40	19.49	17.65	1.84	4.98	30.60	1.52
8	В-6-2	52.37	47.48	4.89	13.19	53.16	7.01	0.33	0.89	0.47	0.40	1.08	52.37	47.41	4.96	13.38	48.86	6.54
8	В-6-3	27.79	25.20	2.59	7.00	53.16	3.72	0.18	0.47	0.25	0.21	0.57	27.79	25.16	2.63	7.10	48.86	3.47
НийтВ+С		99.66	90.36	9.30	25.10	49.27	12.37	0.63	1.69	0.83	0.76	2.06	99.66	90.22	9.43	25.47	45.29	11.53
Нийт ордын хэмжээнд		511.84	469.82	42.02	113.4	43.25	49.0	2.84	7.65	3.31	3.4	9.3	511.84	469.21	42.63	115.00	39.75	45.7

Дээрх тооцооноос харахад 2022 оны төлөвлөлтөөр 1, 2, 4, 5, 6-р хүдрийн биетүүдэд 469.2 мян.м³ хөрс хуулж, үйлдвэрлэлийн нийт нөөц нь хаягдал ба бохирдол тооцсоноор хүдрээр 115.0 мян.тн болж байна.

1.4. ҮЙЛДВЭРИЙН ХҮЧИН ЧАДАЛ, АЖИЛЛАХ ГОРИМ

Тус ордын 1, 2, 4, 5, 6-р хүдрийг биетийг 2022 онд 115.0 мян.тн хүдэр олборлохоор төлөвлөсөн.

Уурхайн ажиллах горимыг уурхайн хүчин чадал, жилд гүйцэтгэх уулын ажлын хэмжээнээс хамааруулан жилийн 12 сарын турш, 12 цагийн үргэлжлэлтэй 1 ээлжээр ажиллуулахаар төлөвлөв.

Хүснэгт 3. Уурхайн ажиллах горим

№	Үндсэн ажиллагаа	Хэмжих нэгж	Газрын дээр
1	Хуанлийн өдөр (3,15-11,15)	Хоног	365
2	Баяр ёслолын амралт	Хоног	13
3	Цаг агаарын хүндрэл	Хоног	12
4	Жилд ажиллах хоног	Хоног	340
5	Жилд ажиллах цаг	Цаг	8160
6	Хоногт ажиллах ээлж	Ээлж	2
7	Ээлжийн үргэлжлэх хугацаа	Цаг	12

Гар аргаар ангилан ялгах: Төлөвлөлтөөр жилд 60 мян.тн хүдэр олборлохоор тооцсон. Тус ордоос олборлосон хүдрийн гар аргаар ангилан ялгаж ФК-75 маркийн бүхэллэг жонш гаргаж авахаар төлөвлөсөн.

Ашигт эрдэс болон хоосон чулуулгийг өнгө, гялга, хэлбэр дүрсээр нь таньж ялгах процесс юм. Баяжуулалтын бусад аргыг ашиглах боломжгүй нөхцөлд болон баяжмалын чанар шаардлага хангахгүй нөхцөлд уг аргыг ашигладаг.

Гар ялгалтыг жилд 238 хоног, 10 цагаар 1 ээлжээр ажиллахаар тооцсон.

Хүснэгт 4. Баяжуулах цехийн ажлын горим

Д/д	Үзүүлэлт	Хэмжээ
1	Жилд ажиллах хоног	215
2	Хоногт ажиллах ээлж	1
3	Ээлжийн үргэлжлэх хугацаа, цаг	12

Гар аргаар нийт хүдрийн 12.34 %-ийг гарцтайгаар ФК-75 маркийн бүхэллэг жонш ялгана. Үлдсэн таваарын хүдрийг нөөц овоолгод хуримтлуулна. Нийт олборлох 115.0 мян.тн хүдрээс 12.67 %-ийн гарцтай 14.58 мян.тн ФК-75 маркийн бүхэллэг жонш, 72.7 мян.тн ФР-40 таваарын хүдэр гаргахаар тооцлоо.

1.5. ДЭД БҮТЭЦ

1.5.1. Цахилгаан хангамж

Уурхайн цахилгаан хэрэглэгчид ба эрчим хүчний үүсгэвэр

Ил уурхайн цахилгаан хэрэглэгчид нь уурхайн тосгон, болон бусад байна.

Тосгоны хэрэглэгчид: ажилчдын байр, цайны газар.

Бусад хэрэглэгчид: засварын газар, ШТЦ, ТМ-ын агуулах.

1.5.2. Усан болон дулаан хангамж

Уурхай нь технологийн усны хэрэгцээ байхгүй бөгөөд ахуйн хэрэгцээний усыг гүний худгаас зөөврөөр хангана. Зүүн үнэгт орд нь Монгол орны усны сав газрын Умард говийн гүвээт-Халхын дундад талын сав газарт хамаарна. Нэг хүний хоногийн хэрэгцээний усыг Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны 07-р сарын 30-ны өдрийн А/301 дугаар тушаалыг үндэслэн 30 л-ээр тооцлоо. Зам талбай услах ажилд А/301 дугаар тушаалд зааснаар 1 м² талбайг услахад 2 л ус зарцуулахаар тооцлоо. Усны зардлыг эдийн засгийн хэсэгт дэлгэрэнгүй оруулж өглөө.

Уурхайн жилийн ажлын үргэлжлэх хугацаа 340 хоног тул захиргаа аж ахуйн байр, ажилчдын амрах байр зэргийг шаардлагатай үед ердийн галлагаагаар дулаан хангамжийн асуудлыг шийдвэрлэнэ. Дулаан хангамжтай холбоотой гарах зардлыг эдийн засгийн хэсэгт тусгаж өглөө.

1.5.3. Барилга байгууламж

Захиргаа үйлчилгээний объектуудад уурхайн удирдлагуудын контор (ажлын өрөө), наряд - даалгавар авах өрөө, ажилчдын хувцас солих, амрах, усанд орох байр зэрэг газрууд орно.

Эдгээр байгууламжуудыг өрөмдлөг тэсэлгээний ажлын аюулгүйн зөвшөөрөгдсөн бүсийн гадна барьж байгуулна. Уурхайн ажиллах хугацаа харьцангуй бага улирлын чанартай ажиллах зэрэгт үндэслэн барилга байгууламжийн тохижуулсан контейнер ашиглан барьж байгуулахаар төлөвлөлөө.

Шатах тослох материалын агуулах. Уурхайд жилийн дундаж хэрэглээ нь дизелийн түлшинд 356.4 тн, дизелийн масло 35.6 тн байна. Уурхай дээр байрлах шатах тослох материалын агуулах нь уурхайн 14 хоногийн хэрэгцээг бүрэн хангахаар байх шаардлагатай гэж үзэн 10 тн-ийн агуулах барьж байгуулахаар тусгалаа.

ШТМ-ын агуулахыг гал, ариун цэвэр, эрүүл ахуйн шаардлагын норм дүрмийн дагуу байрлуулан зориулалтын тоноглолоор хангасан байна.

Тэсрэх материалын агуулах. Уурхайд тэсэлгээний агуулах байхгүй ба өрөмдлөг тэсэлгээний ажлыг тусгай зөвшөөрөлтэй компаниар хийж гүйцэтгүүлнэ.

Автогараж. Уурхай дээр байнга ажиллах тоног төхөөрөмж нь уурхайн ачигч машин 2 шир, уурхайн дотоод тээврийн автосамосвал 6 ш, уурхайн бусад бага оврын ачааны машин 1 шир, нийт 5 орчим машин байна.

Сэлбэг материалын агуулах. Уурхайн тоног төхөөрөмжийн тоо, бүтцээс хамааруулан сэлбэг материалын агуулахын 40 тн контейнер ашиглахаар тусгалаа.

Уурхайд нийт 19 хүн ажиллахаар байна. Тус уурхайн барилга байгууламж нь үйлдвэрлэлийн барилга байгууламж ба ажиллагсдын тосгон гэсэн хоёр хэсгээс бүрдэнэ.

БҮЛЭГ II. БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТ

2.1 Сөрөг нөлөөллийг бууруулахад авсан арга хэмжээнүүд

Хайлуур жоншны ордыг олборлох үйл ажиллагааны улмаас хөрсний бүтэц, бүрэлдэхүүн, геологийн тогтоц, агаарын төлөв байдал өөрчлөгдөх, агаарын бохирдол, ландшафтын хэлбэр, байгалийн өнгө төрх өөрчлөгдөх, зэрлэг амьтад дайжих зэрэг сөрөг нөлөөллүүд дунд болон бага түвшинд байж болохын зэрэгцээ орон нутгийн дэд бүтэц сайжрах, орон нутгийн орлого нэмэгдсэнээр ядуурлын түвшинг бууруулах зэрэг нийгэм, эдийн засгийн салбарт үзүүлэх эерэг нөлөөллүүд ч байна.

Дээрх нөлөөллүүд нь тухайн бүс нутагт шууд нөлөөлөл үзүүлэхээс гадна энэ процесс нь олборлолт явагдаж байхад болон олборлолтын дараа байгаль нөхөн сэргээлт хийсний дараач сөрөг нөлөөлөл нь үргэлжилнэ. Хөх дэлийн уурхайн үйл ажиллагааны явцад ажилчдын тосгон, орд орчимд машин, техникийн хөдөлгөөн, хүний үйл ажиллагааны улмаас хөрс элэгдэх, бохирдох газрын хэвлийн хөндөгдөх явдал гарна. Энд тосгон, ил уурхайн эргэн тойрны талбай, уурхайн хооронд гарсан автозамын талбай, ил уурхайн карьер хамаарна.

Мөн уурхайгаас гарсан хүдрийг зөөж тээвэрлэх машин механизмуудад урсгал засвар, техникийн үйлчилгээ хийх, төрөл бүрийн материал сэлбэг хэрэгсэл, шингэн түлш, тос хүлээн авах хадгалах, түгээх зориулалттайгаар засварын жижиг хэсэг ажиллана.

Эдгээр үйл ажиллагааны явцаас үүсэх нөлөөллийг бууруулах, саармагжуулах үүднээс дараах арга хэмжээнүүдийн авсан болно.

Хүснэгт 5. 2022 оны сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

№	Нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээ	Холбогдох зардал мян.төг	Хугацаа ба давтамж	Хэрэгжүүлсэн ажлын цар хүрээ, үр дүн	Баримтлах эрх зүйн баримт бичиг
1	Агаар орчин	1830.0			
	Машинаас гарах тоос шороог багасгах үүднээс замын гадаргыг шаардлагатай хэсгүүдэд засах, хайрга чулуу асгаж дэвсэх	Үйл ажиллагааны зардал	3-р сар	Техникийн хөдөлгөөнөөр үүсэх тоосжилтыг бууруулах зорилгоор уурхайн дотоод тээврийн 2км урттай, 6м өргөнтэй замыг 2022 оны 03-р сарын 15-наас 2022 оны 10-р сарын 15 хүртэлх хугацаанд нийт 1440м ³ ус ашигласан. Мөн уурхайн дотоод болон гадаад тээврийн зам талбайд арчилгааг тогтмол хийж, тоос дэгдэлт ихтэй хэсэгт хайрга дэвссэн. /Зураг 4/	Агаарын ба агаарын бохирдлын төлбөрийн тухай хууль, MNS 0017-2-3-16:1998 (хүн ам суурьшсан хэсгүүдэд) Бензин хөдөлгүүрт MNS 5013:2003 Дизель хөдөлгүүрт MNS 5014:2003
	Уурхайн орчны авто замын тэмдэг тэмдэглэгээг засах, нэмэлтээр 1 тэмдэг, тэмдэглэгээ байрлуулах /хурд хязгаарлах/	1 тэмдэг 80.0 + ажлын хөлс = 50.0 = 130.0	3-р сар	Тээврийн хэрэгслийн хурдны хязгаарыг тогтоох зорилгоор уурхайн дотоод тээврийн гол замын эхлэлд шинээр тэмдэг байрлуулсан. Ачаатай машины дээд хурд 20 км/ц байна. /Зураг 5/	
	Шатах тослох материалын хадгалалтанд хяналт тавих, асгарч агаарт тархахгүй байлгах аргаар битүүмжтэй саванд хадгалах	Үйл ажиллагааны зардал	2022 онд	Шатах тослох материалын хадгалалтын байдлыг сайжруулан, хаягдал тос тосолгооны бүтээгдэхүүнийг гадаа задгай саванд хадгалж байсныг битүүмжтэй саванд түр хадгалж байна. /Зураг 6/	
	Хүнд механизмын хөдөлгүүрийн тохиргоо, үйлчилгээг тогтмолжуулах, хөдөлгүүрээс гарах утааны хэмжээг стандартын шаардлага хангах хэмжээнд байлгах арга хэмжээ авах;	1,000.0	5 сард	Техникийн хэвийн үйл ажиллагааг хангах зорилгоор тээврийн үзлэг оношилгоог цаг тухайд хийж, засвар үйлчилгээг тогтмол хийж байсан. /Зураг 7/	
	Тухайн бүс нутгийн онцлогоос хамааран ихээхэн тохиолддог цаг агаарын аюултай үзэгдэл болох хүчтэй салхи, шороон шуурга зэргийн мэдээллийг тогтмол авч олборлолтын үйл ажиллагаатай уялдуулан үйл ажиллагаагаа явуулж байх	-	2022 онд	Мандалговь цаг уурын станцын мэдээнээс үзэхэд 2000-2019 оны дундажаар: 1.Шороон шуургатай өдрийн тоо-18 2.Аадар бороотой өдрийн тоо-11 3.Хүчтэй салхитай (>=16 м/с) өдрийн тоо-60 байсан байна. Мөн 2000-2011 оны дундажаас үзэхэд цаг агаарын аюултай үзэгдэлтэй	-

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт байрлах “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

				байсан өдрийн тоо жилд 14 өдөр байсан. Иймд бид тогтмол мэдээлэл авч дээрх цаг агаарын үзэгдэлүүдтэй уялдуулан үйл ажиллагааг зохицуулсан.	
	Хуурайшилттай үед агаарт дэгдсэн тоос шороог ус шүршиж, дэгдэлтийг дарах арга хэмжээг тодорхой хуваарийн дагуу хийж гүйцэтгэж байх	500.0	4 сард	Хаврын улиралд буюу хуурайшилт ихтэй үед өдөрт 2 удаа ус шүршиж тоосжилтыг дарсан.	-
	Дуу шуугиан ихтэй орчинд ажиллах үед ажилчдыг чихэвч болон бусад төрлийн аюулгүй ажиллагааны хамгаалах хэрэгслүүдээр шаардлагатай тохиолдолд хангах	200.0	2022 онд	Ажилчдад чихэвч болон бусад төрлийн аюулгүй ажиллагааны хэрэгслээр хангасан. /Зураг 8/	MNS 5002:2000 Хөдөлмөрийн аюулгүй ажиллагаа, эрүүл ахуй. Шуугианы норм, аюулгүй ажиллагааны ерөнхий шаардлага MNS ISO 226:2003 Дуу чимээ- хэвийн норм, түвшний хэмжээ
2	Усны нөөц чанарыг хамгаалах чиглэлээр	500.0			
	Хайлуур жоншны ордыг олборлох үед ашиглах усны төлбөр тооцоог холбогдох байгууллагад төлөх	500.0	2022 онд	Усны нөөц ашигласны төлбөр болон ус бохирдуулсны төлбөрүүдийг тус тус төлсөн бөгөөд баримтыг хавсаргав. /Зураг 33/	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Усны тухай хууль ЗГ-ын 2009 оны 351 дүгээр тогтоолын хавсралт –Ус ашигласны төлбөрийн хувь хэмжээ/
	Хайлуур жоншны орд олборлолтын ажлын явцад орчны тоосжилтыг бууруулахад цэвэр усны нөөцийг аль болох ашиглахаас зайлсхийж, цэвэршүүлсэн ахуйн хаягдал усыг эргүүлж ашиглах боломжийг судлах, боломжтой бол ашиглах.	-	2022 онд	ТЭЗҮ болон БОННУ-ний нэмэлт тодотголын тайлангийн хүрээнд мэргэжлийн байгууллагаар судалгаа хийлгэж байгаа. Үүний дагуу дээрхи тайлангуудад шүүрлийн усыг ашиглах оновчтой шийдэл гаргахаар судалгааны ажил явагдаж байна.	
	Гүний худагт тоолуур суурилуулах	Үйл ажиллагааны зардал	6 сард	Гүний худагт 6 сард GERRIDA-СВК-15Х400 ⁰ С 1.6 МРА маркын тоолуур суурилуулсан болно. /Зураг 9/	
3	Хөрс, ургамлан бүрхэвч	2,000.0			

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт байрлах “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

	Машин техникийн үйлчилгээ, засварыг тусгай бэлтгэсэн талбайд явуулж хэвших, засварын талбай, шатахуун түгээх цэг болон авто зогсоолын талбайг хатуу хучилттай болгох	1,500.0	5-р сард	Техникийн үйлчилгээ, засварыг тусгай бэлтгэсэн талбайд явуулж хэвшсэн бөгөөд засварын талбай болон авто зогсоолын талбайг шороогоор хучилт хийж сайжруулсан.	Хөрс хамгаалах, цөлжилтөөс сэргийлэх тухай хууль •Ашигт малтмал эрж хайх явцад эвдэрсэн газрын нөхөн сэргээлт. Техникийн шаардлага MNS 5915:2008, •Газар шорооны ажлын үед үржил шимт хөрсийг хуулах техникийн шаардлага MNS 5916:2008, •Эвдэрсэн газрыг ургамалжуулах техникийн шаардлага MNS 5918: 2008, •Эвдэрсэн газарт хучилт хийх хөрс MNS 4919: 2000, • Эвдэрсэн газрын хажуугийн налуу. Техникийн шаардлага MNS 4920: 2000,
	Уурхайн доторх хүнд даацын машин механизмын зам болон бусад замуудаар тогтоосон маршрутын дагуу яваагүйгээс хөрсөн бүрхэвч доройтуулж, тоосжилт үүсэх тул тогтсон хуваарийн дагуу тээвэрлэлтийг явуулах, хэт хурдтай явуулахгүй байх арга хэмжээ авах	-	2022 онд	Тээврийн хэрэгслийн хурдны хязгаарыг тогтоох зорилгоор уурхайн дотоод тээврийн гол замын эхлэлд шинээр тэмдэг байрлуулсан. Ачаатай машины дээд хурд 20 км/ц байна. /Зураг 5/ Мөн тээвэрлэлтийн тогтсон хуваарийн дагуу хийж гүйцэтгэж байна.	
	Карьерт хүн, мал, ан амьтан унахаас сэргийлэх арга хэмжээ авах /хашаа, хаалт нэмэлтээр хийж өгөх/	400.0	5-р сард	Уурхайн карьерт хүн, мал, унахаас сэргийлж эвдэрсэн хашааг завсарлан, эрсдэлтэй нүхийг тойруулан овоолго үүсгэсэн. /Зураг 10/	
	Хэрэв шатах тослох материалын хадгалалтын явцад асгарч гойжвол тухай бүрд нь элс, даавуу зэрэгт шингээн авч галын аюулгүй нөхцөлд ариутгах зэргээр цаг алдалгүй хөрсийг цэвэрлэх	100.0	2022 онд	2022 оны үйл ажиллагааны явцад шатах тослох материал асгараагүй болно. Хэрэв асгарсан тохиолдолд авах арга хэмжээг ажилчдад заасан болно.	-
4	Ан амьтан	250.0			
	Уурхайн ухаш, мөргөцөгт үргэж дайчсан, зэрлэг ан амьтан орж гэмтэх, үрэгдэхээс сэргийлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх, шувууны үүр хийж байршуулах	150.0	2022 онд	Шувуудыг хамгаалах зорилгоор 4 ш шувууны үүр хийж 2ш-ийг суманд хүлээлгэн өгч 2ш-ийг төслийн талбай орчимд байршуулсан. /Зураг 11/	Амьтны тухай хууль
	Уурхайн ажиллагсадад зэрлэг ан амьтадыг үргээх хууль бусаар агнахыг хориглох	-	2022 оны турш		
	Шувууны хиймэл үүр болоод суугч хийх	100.0	2022 онд		-
	Нийт зардлын хэмжээ /мян.төг/	6 580.0			

Зураг 4. Тоосжилт дарах зорилгоор зам арчилгаа хийсэн байдал

“Монголросцветмет” ТӨУГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

Зураг 5. Хурдны хязгаарлах тэмдэг байрлуулсан байдал

Зураг 6. Шатах тослох материалын хадгалалтыг сайжруулсан байдал

Дээрх зураг 6-д харуулснаар шатах тослох материалын хадгалалтыг эхний зурагт харагдаж буй байдлаар гадаа байсныг нар тусахгүй газар, битүүмжтэй саванд түр хадгалж байна.

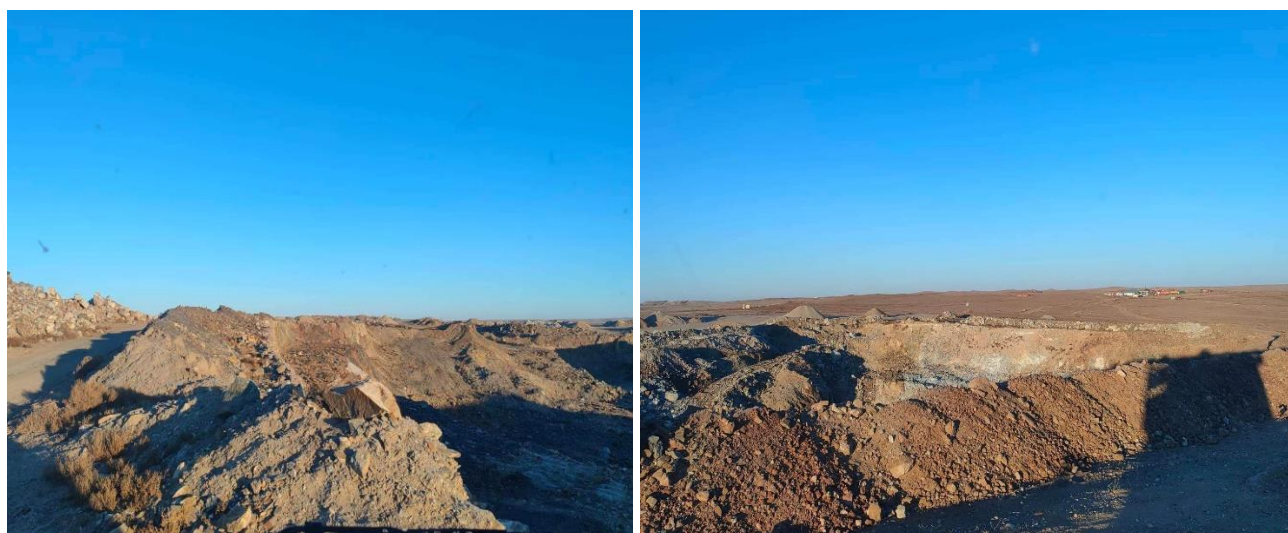
Зураг 7. Авто тээврийн хэрэгслүүдийг үзлэгт хамруулсан байдал /Бас зураг 32-т/

Зураг 8. Ажилчдын байдал ХХАА-ны хувцас хэрэглэл

Зураг 9. Гүний худагт суурилуулсан тоолуур

**Зураг 10. Уурхайн карьерт мал, амьтан унахаас сэргийлж нүхийг тойруулан овоолго
үүсгэсэн байдал**

Зураг 11. 2ш шувууны үүр хийж байрлуулсан байдал

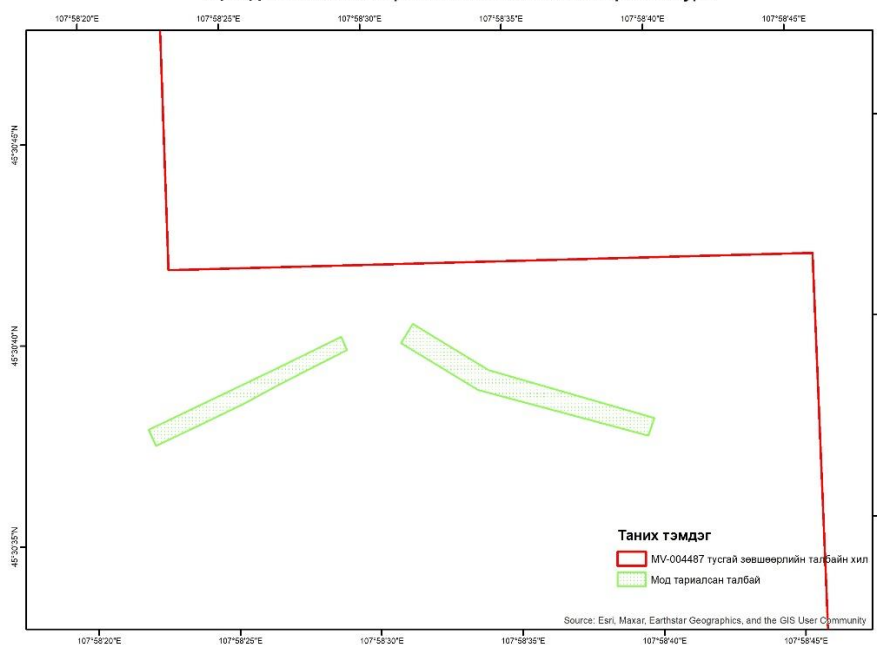
2.2. Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөө

Техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлтийг Монгол улсын Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны 03 дугаар сарын 30 –ны өдрийн А-138 дугаар тушаал “Уул уурхайн үйл ажиллагааны улмаас эвдрэлд орсон газарт техникийн болон биологийн нөхөн сэргээлт хийх аргачлал”-ын дагуу гүйцэтгэж нөхөн сэргээлтэнд гарах зардлыг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын яамны сайд, Эрдэс баялаг, эрчим хүчний яамны сайдын хамтарсан 2010 оны 05 сарын 17-ны өдрийн А-132/112 дугаар тушаалын хавсралтын дагуу хийж гүйцэтгэсэн.

Хүснэгт 6. 2022 оны техник болон биологийн нөхөн сэргээлтийн төлөвлөлтийн биелэлт

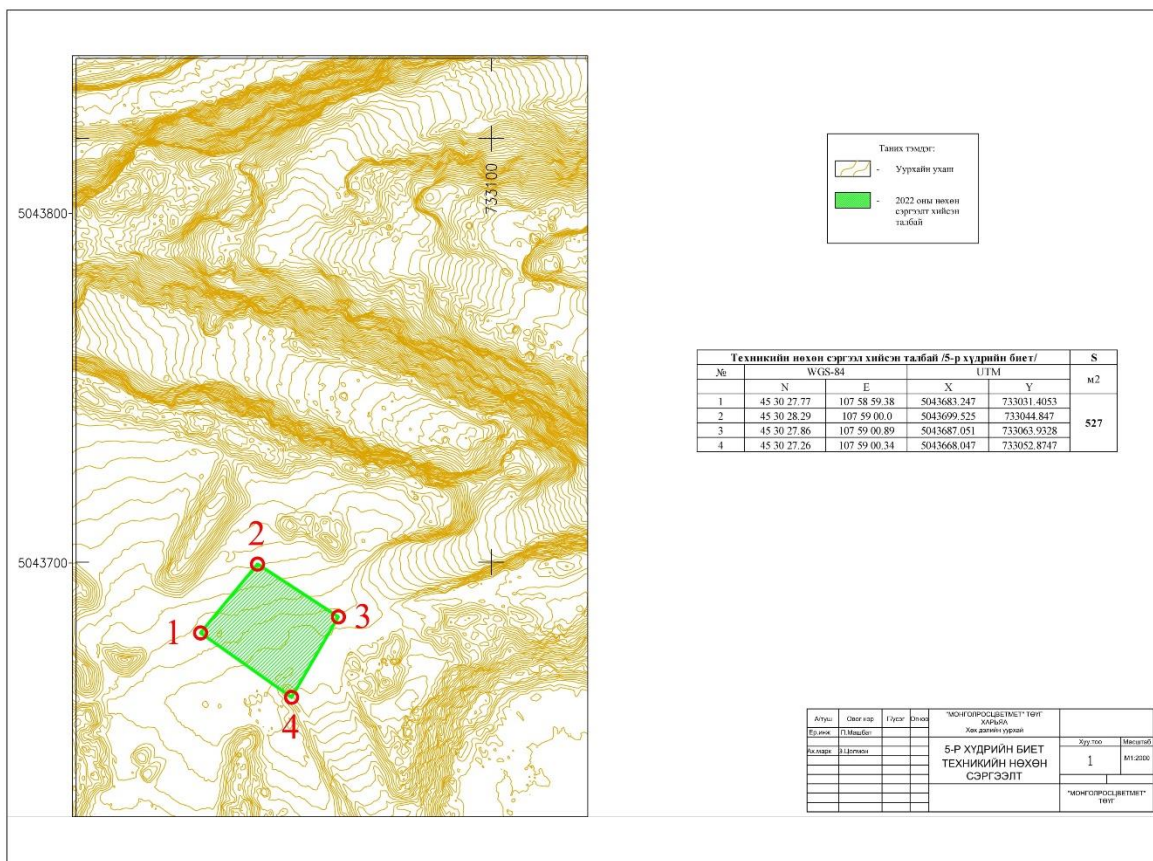
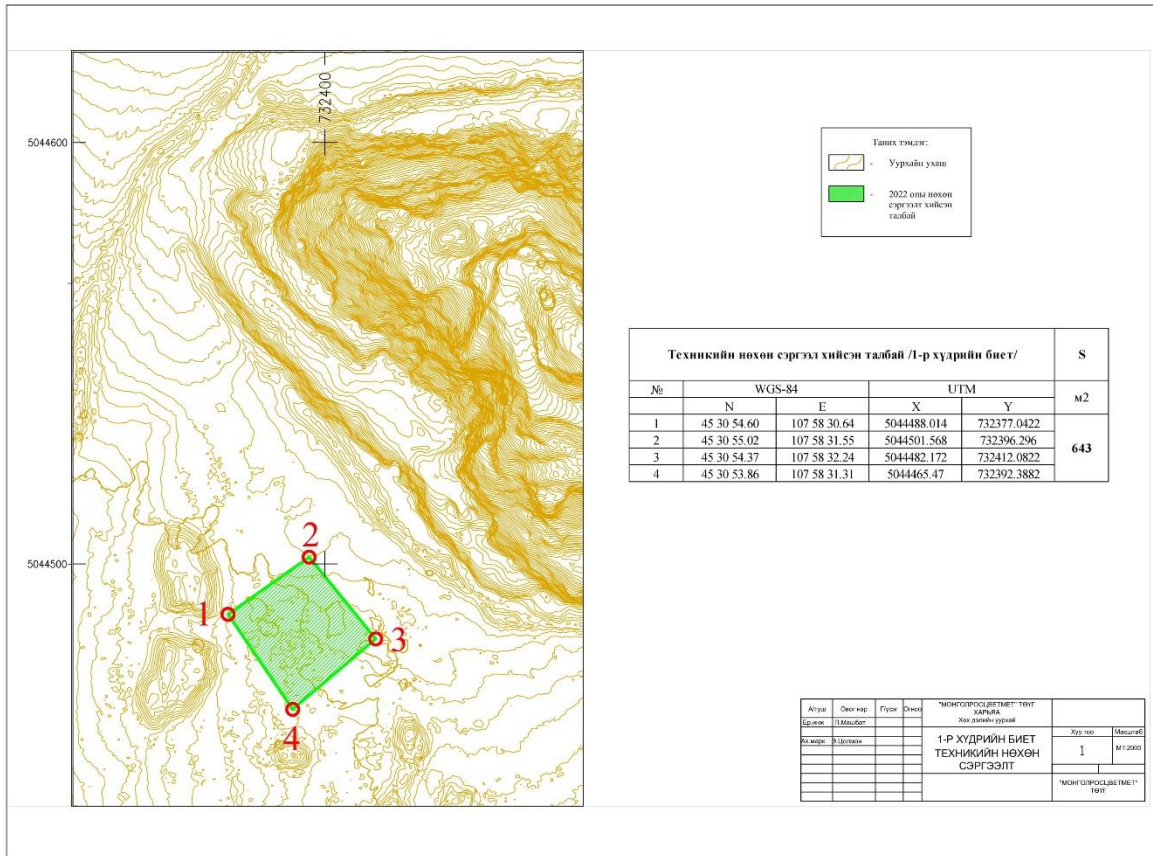
№	Үзүүлэлт	Ажлын хэмжээ	Зардал мян.төг
Техникийн нөхөн сэргээлтийн арга хэмжээ			
1	Техникийн нөхөн сэргээлт - 2022 онд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд 1-р хүдрийн биет дээрх 520м ³ овоолго, 5-р хүдрийн биет дээрх 650м ³ хуучин карьерын овоолгуудыг тус тус тэгшилж нөхөн сэргээнэ. Энэхүү ажлын үр дүнд 80м ³ талбай чөлөөлөгдсөн. /Зураг 12/	1170м ³ талбайд нөхөн сэргээлт хийж нөхөн сэргээлтийг орон нутагт хүлээлгэн өгч акт гаргасан. /Зураг 13, 14/	Ашиглалтын зардал
Биологийн нөхөн сэргээлт			
2	Биологийн нөхөн сэргээлт - 2022 онд биологийн нөхөн сэргээлт хийгдэхгүй бөгөөд Баянжаргалан сумаас ирүүлсэн чиглэлийн дагуу дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хүрээнд 500 мод тарина.	Уурхайн кемпийн хашаанд болон уурхайн дотоод тээврийн гол зам дагуу нийт 0.5 га газарт 500 ш хайлаас мод тарисан. /Зураг 12, 15, 16, 17, 18/	-
			-

“Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордын 2022 онд Биологийн нөхөн сэргээлт болон дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний талбайн байршлын зураг

Зураг 12. Биологийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн зураг

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

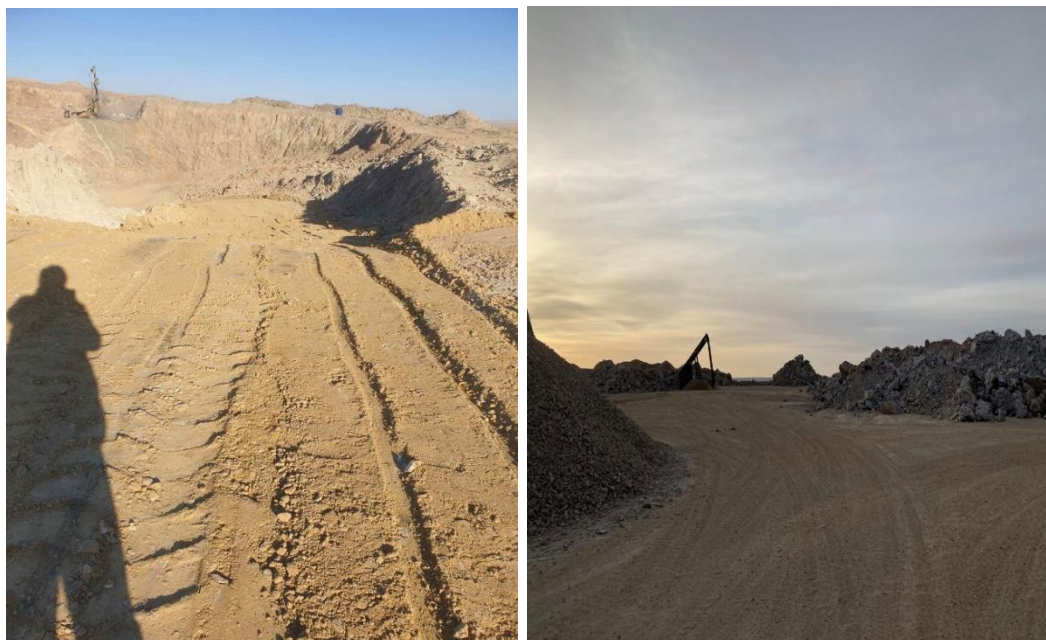

Зураг 13. Техникийн нөхөн сэргээлт хийсэн талбайн зураг

2.3. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Хүснэгт 7. Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт

Хамгааллын арга хэмжээ	Арга хэмжээний цар, хэмжээ	Нийт зардал (мян. төг)	Хэрэгжүүлэх хугацаа ба давтамж	Баримтлах стандарт, аргачлал
Дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний хөтөлбөр боловсруулах	2022 онд хийлгэж буй БОННУ-ний нэмэлт тодотголын ажлын хүрээнд дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээг төлөвлөх, газрыг сонгох ажлын мэргэжлийн байгууллагаар боловсруулуулж байна.	-	-	БОНБУ-ний тухай хууль: 3.1.11, 8.4.6, 9.6 - Байгаль орчны нөлөөллийн үнэлгээний журам: ЗГ-ын 2013 оны 374 дүгээр тогтоолын 2-р хавсралт-5.2 зүйл
Төлөөлүүлэн хамгаалах газрын байршлыг орон нутгийн захиргаатай хамтран төлөвлөх, саналыг нь тусгаж, хамгаалалтад авах				
Баянжаргалан сумын ЗДТГ-аас өгсөн чиглэлийн дагуу 2022 оны дүйцүүлэн хамгаалах ажлын хүрээнд “Тэр бум мод” төсөлд хамрагдан мод тарих ажлыг зохион байгуулахаар төлөвлөсөн. Бид “Тэр бум мод” төслийн хүрээнд 500 ш мод тарихаар төлөвлөж байна. Энэхүү бүс нутаг нь хуурай, цөлөрхөг уур амьсгалтай тул тухайн уур амьсгалын онцлогт таарсан, цөлжилтийг тодорхой хэмжээгээр бууруулах улиас, хайлаас гэх моднуудыг тарина.	Уурхайн кемпийн хашаанд болон уурхайн дотоод тээврийн гол зам дагуу нийт 0.5 га газарт 500 ш хайлаас мод тарисан. /Зураг 13, 14, 15/	5 000.0	2022 он	
		5 000.0		

Зураг 14. Техникийн нөхөн сэргээлт хийж овоолгуудыг тэгшилсэн байдал

Зураг 15. Хайлаас мод тарьж буй байдал /уурхайн кемп дэх талбайд/

Зураг 16. Хайлаас мод тарьж буй байдал /уурхайн кемп дэх талбайд/

Зураг 17. Хайлаас мод тарьж буй байдал /уурхайн гол зам дагуу/

Зураг 18. Хайлаас мод тарьсан байдал

2.4. Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний төлөвлөгөө

Уг төсөл маань Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт харьяалагддаг бөгөөд төслийн талбайд айл өрх суурьшаагүй учраас нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох асуудал үүсэхээргүй байна.

2.5. Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөө

Төслийн талбай болон түүний нөлөөлийн бүсэд ямар нэгэн түүх соёлын дурсгалт зүйл ба археологийн олдвортой газар байхгүй. Төслийн хэрэгжилтийн явцад ямарваа нэгэн түүх соёлын дурсгалт зүйл олдох үед холбогдох хууль тогтоомжид заасны дагуу засаг захиргааны байгууллага болон холбогдох байгууллага болох ШУА-ийн түүх, археологийн хүрээлэнд даруй мэдэгдэж төслийн үйл ажиллагааг түр хугацаагаар зогсооно.

2.6. Болзошгүй эрсдлээс хамгаалах менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Уурхайн жонш олборлолтын үйл ажиллагаанд ямарваа нэг химийн бодис ашигладаггүй нь химийн бодисоос үүсэх эрсдэлгүй болж байгаа тул болзошгүй эрсдлээс хамгаалах төлөвлөгөөг боловсрууллаа. Төсөл хэрэгжих талбай болох Баянжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт байгалийн аюулт үзэгдэлүүд тохиолдох магадалал өндөртэй. Тухайлбал хүчтэй шороон шуурга жилд дунджаар 10-30 өдөр бол цасан шуургатай өдрийн тоо 5 байсан дундаж үзүүлэлттэй байна. Мөн уурхайн олборлолтын үйл ажиллагааны үед ажилчдын анхаарал болгоомжгүйгээс ажилчид бэртэж гэмтэх, шатах тослох материал алдагдах үед галын аюул эрсдэл үүсэх боломжтой.

Хүснэгт 8. Болзошгүй эрсдлээс хамгаалах төлөвлөгөөний биелэлт

Арга хэмжээ	Эрсдлээс хамгаалах арга хэмжээ	Төсөв /мян.төг/	Хугацаа ба давтамж	Хэрэгжүүлсэн ажил	Гарах үр дүн
Эрсдлээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээ	Болзошгүй эрсдлээс хамгаалсан сургалт зохион байгуулах	-	6-р сар	Сургалтыг нийт 8 ажилчдад зохион байгуулсан. /Зураг 19/	Эрсдлээс сэргийлэх
Эрсдэл тохиолдох үед авах арга хэмжээ	Аюул тохиолдсон газрыг хамгаалалтанд авч, хор аюулын таних тэмдэглэгээг байршуулж холбогдох мэргэжлийн байгууллагыг дуудан туслалцаа авах	-	Ашиглалтын явцад	-	Эрсдлийг бууруулах
Эрсдэл тохиолдсон ы дараах үед авах арга хэмжээ	Хяналт, мониторинг хийлгэх, эрсдлийн төлөвлөгөө боловсруулах	300.0	-	Аваар устгах төлөвлөгөө боловсруулж, мөрдөн ажиллаж байна.	Дүгнэлт гаргах
Нийт төсөв /мян.төг/		300.0			

Зураг 19. Болзошгүй эрсдэл болон аюул ослоос урьдчилан сэргийлэх зорилгоор ажилчдад сургалт зохион байгуулж буй зураг

2.7. Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт

Хог хаягдлын хяналт, удирдлага, зохион байгуулалт

Хайлуур жоншны ордын ашиглалттай холбогдож гарах хог хаягдлын хяналт, удирдлага, зохион байгуулалтыг оновчтой шийдвэрлэх зорилгоор журам боловсруулж мөрдөнө. Уг зорилтын хүрээнд хог хаягдал, байгаль орчны талаарх Монгол Улсын хууль, бодлого шийдвэр, дүрэм журмын дагуу, Олон улсын уул уурхайн үйл ажиллагаанд шалгарсан дэвшилтэт арга технологиудыг судална. Энэ талаарх тайлбарыг хаягдлын төрөл тус бүрээр доор оруулав.

Хог хаягдлыг цэвэрлэх, зайлуулах арга хэлбэр:

Тус уурхайн олборлолтын үйл ажиллагаанаас гарах технологийн хатуу хог хаягдал нь олборлолтын явцаас гарах нарийн ширхэгт хөрс, шороо. Тус хаягдлыг уурхайн нөхөн сэргээлтэд эргүүлэн ашиглана. Үйлдвэрийн гаралтай металл хаягдлыг тусгай талбайд хурааж, тээвэрлэж, 2-догч түүхий эд болгон борлуулах арга хэмжээг авна.

Мөн ажиллагсдын байрлах байрнаас хатуу хог хаягдал гарна. Үүнийгээ тусгай зориулалтын тагтай саванд хадгалж байгаад тээвэрлэн сумын захиргаатай гэрээ байгуулан тогтмол хугацаанд заасан хогийн цэгт зайлуулна. Ахуйн хаягдал цуглуулах цэгийн ашиглалтыг сайжруулах, хашаалах, хуучин хаягдлын нүхийг дарж булж, овоолго шороог нэгтгэж эмхэтгэх.

Шингэн хаягдал цэвэрлэгээ, арга хэлбэр, зайлуулалт:

Ахуйн шингэн хаягдлыг тусгай бэлтгэсэн нүхэнд хаяхын зэрэгцээ бие засах газрыг эрүүл ахуйн талаас нь стандартын шаардлага хангахуйц бетонон доторлогоо хийх, засаж тохижуулж үнэр болон бусад сөрөг нөлөөлөл үүсэхээс урьдчилан сэргийлж байгуулах болно.

Хүснэгт 93. Хог, хаягдлын менежментийн арга хэмжээний биелэлт

Хог хаягдлын төрөл	Арга хэмжээ	Жилд гарах хэмжээ	Төсөв /мян.төг/	Хугацаа ба давтамж	Хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ	Гарах үр дүн	Стандарт
Хатуу хог хаягдал	Түүхий эдийн хог хаягдлыг тараахгүй байлгах	-	-	2022 оны турш	Түүхий эдийн хаягдал үүсээгүй болно.	Талбайн тархалтыг бууруулах	Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын тухай хууль, Хаягдал усыг зайлуулах цэг тогтоох журам, Ариун цэврийн тухай хууль
	Тоног төхөөрөмжийн засвар үйлчилгээний явцад гарсан аюултай хог хаягдлыг контейнерт хадгалах /аккумулятор, баттерей Ашиглагдсан шатах тослох материал, тос маслын сав г.м./	Бүртгэл хөтөлж хаягдлын хэмжээг гаргана.	-	Сар бүр	Аюултай хог хаягдлыг хадгалах контейнер байрлуулсан. /Зураг 20/ Манай уурхайн хэмжээнд машин механизм цөөхөн тул хаягдал дугуй, төмрийн хэмжээ бага байна.	Эрсдлээс хамгаалах	
Шингэн хог хаягдал	00 -ын цэгийн бүрэн бүтэн байдлыг шалгаж, засаж тохижуулж байх		-	7-р сард	00-ын байгууламжийг эр, эм-ээр ялгаж сайжруулсан. /Зураг 21/	Бохирьг хөрсөнд нэвчихээс хамгаалах	
	Ариутгал, халдваргүйжүүлэлтийг хийх	3 м ³	2 удаа * 60.0 = 120.0	Жилд 2 удаа	Уурхайн 00-ын цэг, хог хаягдлын цэг болон бохир усны цооног зэргийг 2 удаа халдваргүйжүүлэн ариутгасан. /Зураг 22/	Бохирдлоос хамгаалах	
	Ахуйн бохир усыг Ажилчдын хотхоны дэргэд байх түр цооногт хадгалах	-	-	-	Ахуйн бохир усыг доторлогоотой цооногт түр хадгалж байна. /Зураг 23/	Бохирдлоос хамгаалах	
	Ашиглагдсан шатах тослох материалыг битүү саванд хадгалж байгаад дахин боловсруулах үйлдвэрт нийлүүлнэ.	-	-	2022 он	Шатах тослох материалын хадгалалтын байдлыг сайжруулан, битүүмжтэй саванд түр	Бохирдлоос хамгаалах	

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

					хадгалж байна. /Зураг 6/	
Ахуйн хог хаягдал	Шаардлага хангасан цэгт төвлөрүүлж орон нутагтай хог ашиглалтын гэрээ хийж зайлуулна.	2тн	-	2022 он	Хог хаягдыг гэрээг орон нутагтай хийсэн. /Зураг 25/	Салхинд хийсэхээс хамгаалах
	Ахуйн хог, хаягдлыг түр хадгалах зориулалтаар дахин ашиглагдах, ашиглагдахгүй байдлаар нь ангилан хадгалах 3-аас дээш тасалгаатай хогийн сав болон бетонон суурьтай хогийн цэг бий болгох, хогийн цэгийг хаших, тэмдэгжүүлэх (зонхилох салхины чиглэлийн доор, аливаа объектоос доод тал нь 60м-ийн зайд),		400.0	8 сард	Ахуйн хог хаягдлыг ангилан хаяж байх зорилгоор 3ш хогийн сав авч уурхайн кемпд байрлуулсан. /Зураг 24/	Бохирдлоос хамгаалах
Нийт төсөв /мян.төг/			520.0			

Зураг 20. Аюултай хог хадгалах байр

Зураг 21. 00-ыг сайжруулсан байдал

Зураг 22. Ариутгал, халдваргүйжүүлэх ажил хийгдэж буй байдал

Зураг 23. Ахуйн бохир усыг түр хадгалах цооног

Зураг 24. Ахуйн хог хаягдлыг ангилан хаях хогийн сав

ХОГ ХАЯГДЛЫН ГЭРЭЭ		
2022 он ... сарын ... өдөр	№ ...	Баянжаргалан сум
Нэг. Нийтлэг үндэслэл		
<p>Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хуулийн 17-р зүйлийн 2.6 дахь заалт, Хог хаягдлын тухай хуулийн 8.4, 9.2, 20.1, 20.2 дугаар зүйл, Сумын ИТХ-ийн 2019 оны 05 тоот тогтоолыг үндэслэлээ.</p> <p>Хүний эрүүл мэнд, хүрээлэн байгаа орчинд үзүүлэх хортой нөлөөллийг арилгах түүнээс урьдчилан сэргийлэх ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хог хаягдлыг ангилах, цуглуулах, хадгалах, дахин боловсруулж эргүүлэн ашиглах, тээвэрлэх булах болон орчны ариун Цэврийг тогтмол цэвэр байлгах, цэвэр эрүүл орчинд ажиллаж амьдрах орчныг бий болгоход оршино.</p>		
Хоёр. Гэрээ байгуулагч талууд		
<p>Нэг талаас Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын ЗДТГ-ыг төлөөлж Энгэр ус 2-р багийн Засаг дарга Э.Дашдамба; Нөгөө талаас “Дундговь Баянжаргалан сумын 2-р багт орших Хөх дэлийн уурхайд үйл ажиллагаа явуулж буй 9011004051 тоот улсын бүртгэлийн дугаартай, 5002109 тоот регистрийн дугаартай “Флюмон” ХХК-ийн захирал Дамба овогтой Нансалмаа нар харилцан тохиролцож 2022 оны 04 сарын 05-ны өдрөөс 2023 оны 04 сарын 05-ыг хүртэл 1 жилийн хугацаатай энэхүү гэрээг байгуулав.</p>		
Гурав. Төлбөр тооцон байдал		
<p>Баянжаргалан сумын 2019 оны 12 дугаар сарын 19-ны ИТХ-ын 05 тогтоолд заасны дагуу сард 80'000 төгрөгөөр тооцов.</p> <p>Жилийн төлбөр 960,000 төгрөг</p>		
Дөрөв. Сумын ЗДТГ-ын эрх		
<ol style="list-style-type: none">1. Монгол улсын Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль, Хог хаягдлын хууль, Ариун цэврийн тухай хуулийн дагуу хяналт тавьж ажиллах2. Иргэд аж ахуйн нэгж, байгууллагын хог хаягдал гаргасны төлбөрийг төвлөрүүлэх3. Иргэд аж ахуйн нэгж, байгууллагын хог хаягдлаа зориулалтын цэгт хаяж байгаа эсэхэд хяналт тавих4. Хог хаягдлыг цуглуулах, тээвэрлэх хуваарийг тээвэрлэлтэй гэрээ байгуулж хэрэгжилтэд хяналт тавих.		
Тав. Иргэн ААН байгууллагын эрх үүрэг		
<ol style="list-style-type: none">1. Өөрийн байгууллагын үйл ажиллагаанаас гарсан ахуйн хуурай хог хаягдлыг стандартын шаардлага хангасан зориулалтын саванд хадгалж байх.		
2. ААН байгууллага нь хог хаягдал гарсан төлбөрөө улрал бүрийн сүүл сарын 15-ны дотор Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын татварын байцаагчтай холбогдож хог хаягдлын төлбөрөө төлөх.		
3. Хог хаягдлыг ангилан ялгаж байх.		
4. Ахуйн болон үйлдвэрлэлийн хогийг тогтсон хугацаанд цэвэрлэх тээвэрлэх, хог хаягдлын талаарх дүрэм журам, стандартын шаардлагыг хангах зориулалтын цэгт хаяж байхад анхаарах.		
5. Үйлдвэр үйлчилгээний явцад үүсдэг хог хаягдлын хэмжээ, бусад мэдээллийг сумын захиргаанд мэдээлж байх.		
6. Хог хаягдлыг ангилан хаях талаарх мэдээллийг ажилтнуудад эзэмшүүлэх, сургалт сурталчилгаа явуулах, аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангаж ажиллах.		
7. Оршин суугаа газар орчмын хог хаягдлыг цэвэрлэх, олон нийтийг хамарсан ажилд оролцох.		
8. Хуульд заасан журмын дагуу олон нийтийн хяналтыг хэрэгжүүлэх, хог хаягдлын тухай хууль тогтоомж зөрчсөн этгээдэд хариуцлага хүлээлгэхийг эрх бүхий байгууллага албан тушаалтнаас шаардах.		
9. Үүссэн аюултай хог хаягдал, түүний эх үүсвэрийн талаар төрийн болон нутгийн захиргааны байгууллагад мэдээлэх.		
10. Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын татварын байцаагчтай холбогдож хог хаягдлын төлбөрөө төлөх		
Зургаа. Гэрээний хариуцлага		
<ol style="list-style-type: none">1. Аж ахуй нэгж байгууллага нь хог хаягдал гаргасны төлбөрөө удаан хугацаагаар төлөөгүй болон ил задгай хог шатаасан, зориулалтын бус газар хог хаягдал хаясан нөхцөлд өр авлагыг барагдуулах ба учруулсан хохирлыг арилгах шаардлагатай тохиолдолд холбогдох дээд шатны байгууллагад хандан хог хаягдлын тухай хуулийн дагуу хариуцлага тооцно.2. Аж ахуй нэгж байгууллага нь энэхүү гэрээнд өөрчлөлт оруулах шаардлагатай гэж үзвэл хоёр талын хамтарсан төлөөлөгч тухай бүр шийдвэрлэнэ.		
ГЭРЭЭ БАЙГУУЛСАН		
<p>ДУНДГОВЬ АЙМАГ БАЯНЖАРГАЛАН СУМ Энгэр ус 2-р багийн Засаг дарга: Э. Дашдамба Утас: 94114949</p>	<p>ФЛЮМОН ХХК-ийн Захирагч Д.Нансалмаа Утас: 98080090, 99151969</p>	

Зураг 25. Хог хаягдлыг гэрээ

Татвар төлбөр

ТЭЭВЭР ХӨГЖЛИЙН БАНК- Most Money Татвар төлөлт		Огноо: 2022-11-22 12:17	
Гүйлгээний дугаар		№ : 121964355	
Хүлээн авагч:	Дундговь	Хүлээн авсан данс:	100080500947
Төлөгч РД:	75000856398	Гүйлгээний суваг:	IPhone
Биллийн дугаар:	2221102543659		
Татварын мэдээлэл			
Эзэмшигч:	Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын засаг даргын тамгын газар	Татварын төрөл:	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж
Утас:		Тайланг хугацаа:	2022
	Харенгийн дугаар:	Төлөх дүн:	960000
Төлбөр хийсэн данс : MN950019009000014750		Нийт төлсөн дүн : 960000	
Гүйлгээний утга : 2221102543659 75000856398 Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын засаг даргын тамгын газар MN950019009000014750			
Татвараа хугацаанд нь төлсөн танд баярлалаа. Татвартай холбоотой асуудал байвал дараах хаягаар хандана уу! 1800-1288, INFO@MTA.MN.			
Хянасан :	Теллер :	Харилцагч :	

Зураг 26. Хог хаягдлын төлбөр төлсөн баримт

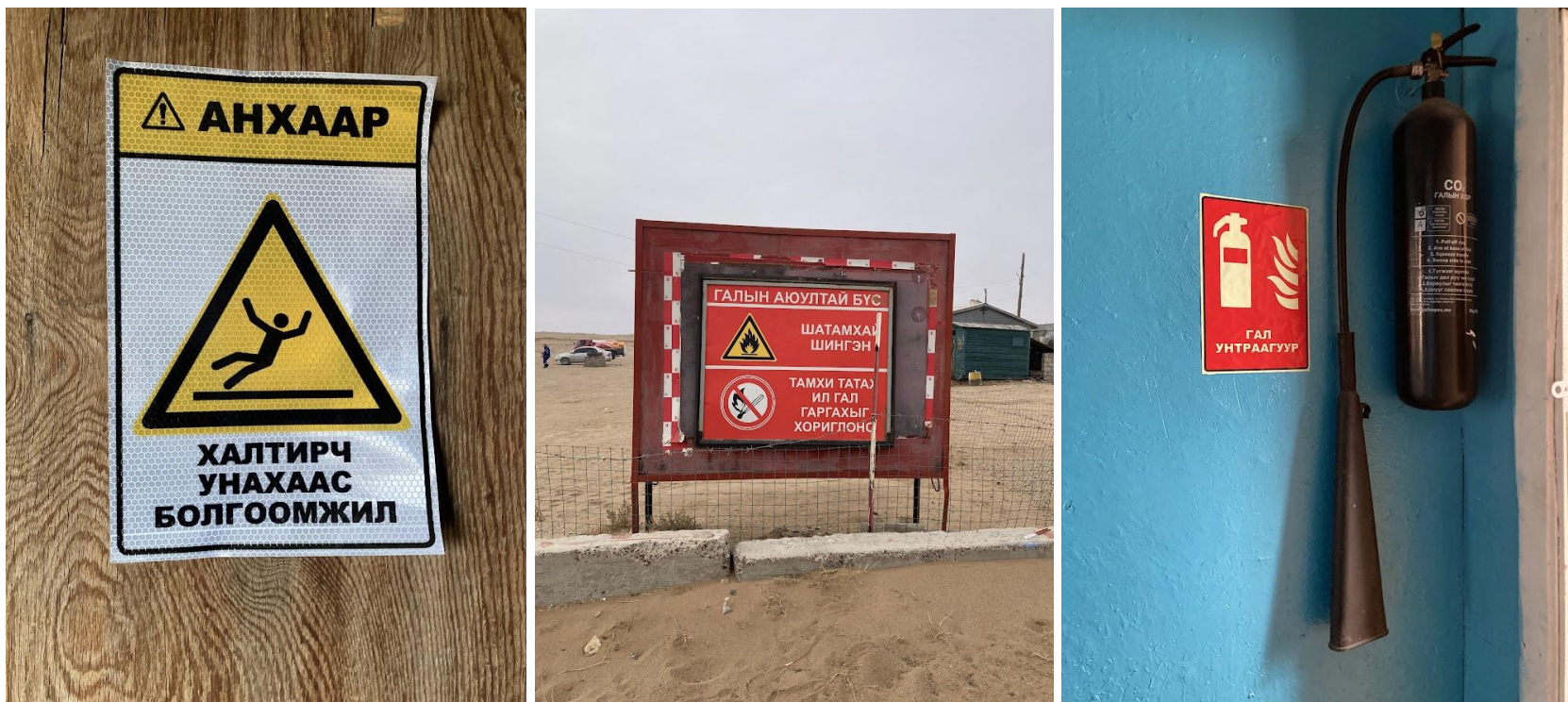
2.8. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөө

Хүснэгт 10. Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх удирдлага зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт

№	Авах арга хэмжээ	Хугацаа, давтамж	Урьдчилсан зардал, мян.төг	Хэрэгжүүлсэн ажил	Гарах үр дүн
1	Мэргэжлийн байгууллагатай хамтран хөдөлмөр хамгаалал, байгаль орчныг хамгаалах, гал түймрээс урьдчилсан сэргийлэх талаар сургалт, сурталчилгааг ажилчдад хийх	2022 онд	1удаа*10 хүн * 10.0=100.0	Нийт 15 ажилчдад энэхүү сургалтыг хийсэн. /Зураг 19/	Ажилчдын байгаль орчны боловсролыг дээшлүүлж, хувь хүнээс үүдэлтэй бохирдлыг бууруулах
2	Байгаль хамгаалахад иргэдийн оролцоог идэвхжүүлэх, уулзалт зөвлөгөөг жил бүр зохион байгуулах, тэдний санал зөвлөмжийг БОХТ-г хэрэгжүүлэх ажилд тусгах	11-р сард	100.0	12-р сард БОМТөлөвлөгөөнд иргэдийн санал хүсэлтийг тусгах болон 2022 онд хийсэн ажлыг тайлагнасан. /Зураг 39/	
3	Байгаль орчныг хамгаалах, хог хаягдлаа тогтоосон цэгт хаях, хөдөлмөр хамгаалал, аюулгүй ажиллагааны талаар сурталчилгааны самбарыг уурхайн кэмп, төв хаалга, уурхайлалтын бүсэд байрлуулах	2022. онд	3ш самбар*50.0=150.0	Уурхайн орчимд 3 ширхэг самбар байрлуулсан ба уурхайн кэмп, ажилчдын сууцанд байгаль дэлхийгээ хайрлах болон усаа гамтай хэрэглэх, аюулгүй ажиллагаа талаарх самбарууд байрлуулсан. /Зураг 27, 21/	
4	Галын аюулгүй байдлын дүгнэлтийг аймгийн Онцгой байдлын хэлтсээр гаргуулах	2022 онд	-	Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт гаргуулсан. /Зураг 36/	
	дүн		350.0		

Зураг 27. Байгаль дэлхийгээ хайрлах талаар ухуулга самбарыг шувууны үүртэй хамт хийсэн байдал

Зураг 28. Аюулгүй ажиллагааны самбар байрлуулсан байдал

2.9. Орчны хяналт-шинжилгээний хөтөлбөр

Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөр (ОХШХ) нь “Монголросцветмет” ТӨҮГ-аас явуулж байгаа үйл ажиллагаа, хэрэгжүүлж байгаа төсөл нь байгаль орчин, хүний амьдрах орчинд хэрхэн нөлөөлж байгаа, үзүүлж буй нөлөөлөл нь зөвшөөрөгдөх хязгаарт байгаа эсэхийг хянах үзүүлэлтүүдийг тодорхойлж, хэмжих, шинжлэх арга, стандарт, хяналт хийх байршил, давтамж зэргийг бүхэлд нь тусгасан чухал баримт бичиг юм.

Энэхүү орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрийн зардлыг гаргахдаа ЦУОШГ, Байгаль орчин, хэмжил зүйн төв лаборатори, Геологийн төв лаборатори, ШУА-ийн Геоэколийн хүрээлэнгийн хөрсний лабортори, хөрсний хортой хүнд хортой элементийг “Ханлаб” ХХК -ийн лаборотори болон ШУА, Газарзүй-Геоэкологийн хүрээлэнгийн усны шинжилгээний лабораторид мөрдөгдөж буй үнийг үндэслэн зардлын тооцоог гаргав.

Хүснэгт 11. Орчны хяналт шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт

№	Хяналт шинжилгээ хийх үзүүлэлтүүд	Байгаль орчны бүрэлдэхүүнд үзүүлэх нөлөөлөл	Хяналт шинжилгээ хийсэн байршил	Хугацаа ба давтамж	Шаардагдах зардал (мян.төг)	Баримтлах арга, аргачлал, стандарт, шаардлагууд
Агаарын чанар						
1.1	Агаарын бохирдол, тоосжилтын шинжилгээ хийлгэх	Уурхайлалт явагдаж буй талбайд	Төсөл хэрэгжих талбайд хяналтын 2 цэг сонгох зонхилох салхины доод ба дээд талд -Уурхайн карьерт -Уурхайн ажилчдын байр орчимд тус тус агаарын шинжилгээ хийсэн. /Зураг 34/ Стандарт үзүүлэлтээс давсан үзүүлэлт байхгүй.	Жилд 1 удаа	60.0 х 2 цэг х жилд 1 удаа Нийт – 120.0	MNS 4585:2016 Агаарын чанар. Техникийн ерөнхий шаардлага, MNS 3384:1982 Сорьц авахад тавих ерөнхий шаардлага, MNS 4048:1988 Тоосны хэмжээг тодорхойлох жингийн арга MNS 0017-2-5-11:1988 Агаар дахь азотын давхар ислийн хэмжээг тодорхойлох фотоколориметрийн арга, MNS 5013:2009 Бензин хөдөлгүүртэй автомашин. Утааны найрлага дахь хорт бодисын зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга, MNS 5014:2009 Дизель хөдөлгүүртэй автомашин. Утааны тортогжилтын зөвшөөрөх дээд хэмжээ ба хэмжих арга
1.1	Цаг уурын үзүүлэлтүүдийн сумын харуулын, станцаас авах /Температур харьцангуй чийг, даралт, салхины хурд ба чиглэл, хур тунадас, шороон шуургатай өдөр/	Уурхайн орчимд	Мандалговь цаг уурын станцаас мэдээ авсан. Тайлбар хэсгээс харна уу.	Жилд 1 удаа	100.0 1 жилийн мэдээ худаладан авах	Тайлбар: Мандалговь цаг уурын станцын мэдээнээс үзэхэд 2000-2019 оны дундажаар: 4.Шороон шуургатай өдрийн тоо-18 5.Аадар бороотой өдрийн тоо-11 6.Хүчтэй салхитай (>=16 м/с) өдрийн тоо-60 байсан байна. Мөн 2000-2011 оны дундажаас үзэхэд цаг агаарын аюултай үзэгдэлтэй байсан өдрийн тоо жилд 14 өдөр байсан. Иймд бид тогтмол мэдээлэл авч дээрх цаг агаарын үзэгдэлүүдтэй уялдуулан үйл ажиллагаа зохицуулсан.
Хөрсний бохирдол						

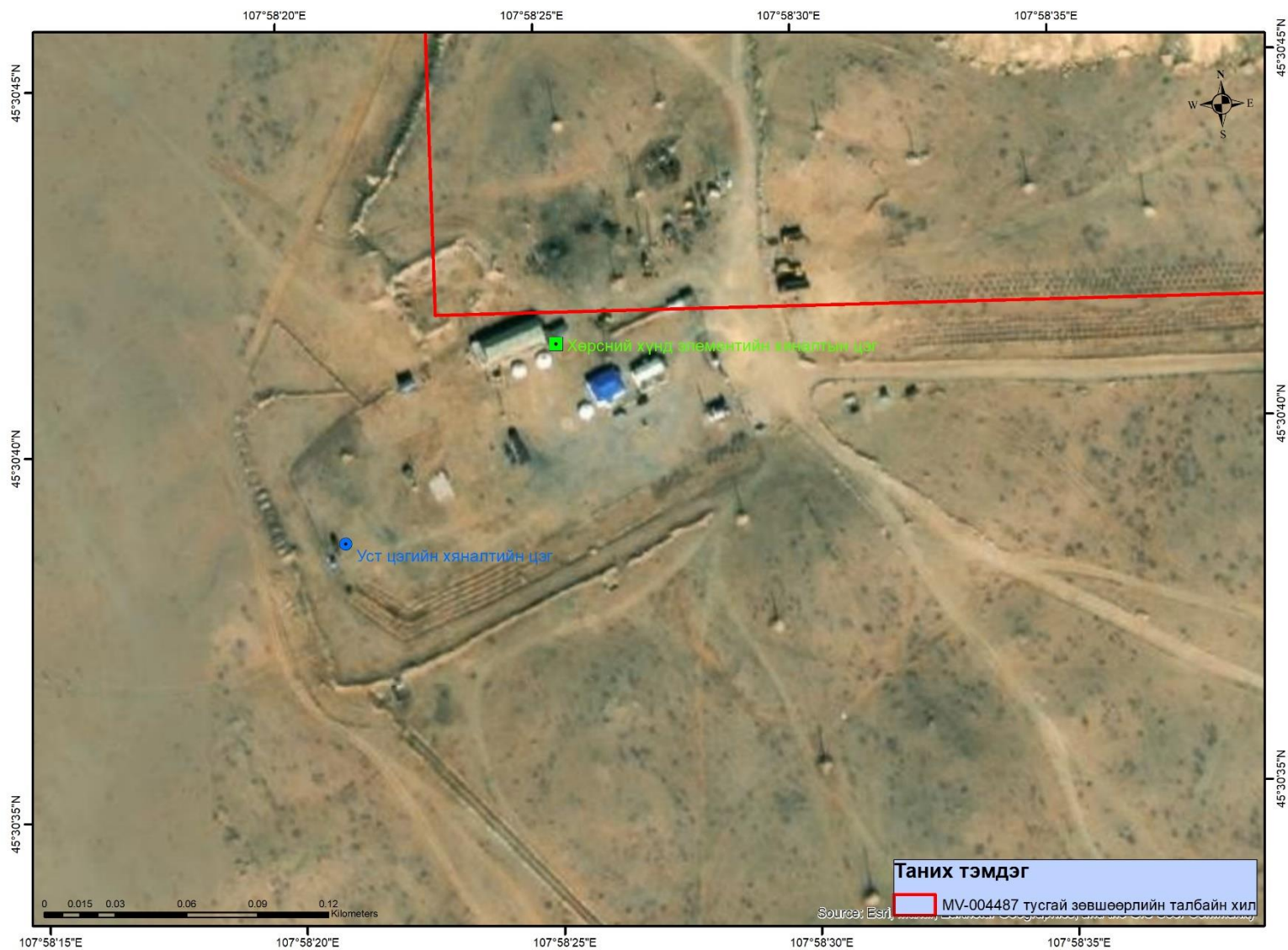
“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

2.1	Хөрсний морфологи бичиглэл, рН, цахилгаан дамжуулалт, давс %, ялзмагийн агууламж %, шим тэжээлийн элемент, хөрсний механик бүрэлдэхүүн, нүүрс устөрөгчийн нэгдлүүд	Хөрс элэгдэл эвдрэлд орох, үржил шимээ алдах, гадаргын унаган хэлбэр өөрчлөгдөх	Төслийн талбайд 2 цэг сонгох ШТМ түгээх цэгийн орчим болон олборлолтод өртөөгүй цэг, уурхайн талбайд хийсэн дээжний хариуг дор хавсаргав. /Зураг 36/	Жилд 1 удаа	2 цэгт х 31 дээж жилд 1 удаа /Хөрсний агрохимийн шинжилгээ 1 дээж - 30.0 төг, Нийт: 60.0 төг	MNS 3307:1991, MNS 3308:1991 Хөрс. Хөрсний химийн элементүүдийн нийт хэмжээг тодорхойлох арга, MNS 3309:1991 Хөрс. Хөрсний хялбар уусдаг давсны химийн найрлагыг тодорхойлох арга, MNS 3675:1984 Хөрсний органик бодисын хэмжээг тодорхойлох лабораторийн арга, MNS 4006:1987 Хөрс. Хөдөлгөөнт фосфор, калийг тодорхойлох Мачигины арга MNS 3298:1991 Хөрс. Шинжилгээнд дээж авахад тавигдах ерөнхий шаардлага MNS ISO 11047:2001 Хөрсний чанар. Хөрсний усан орчны хандмалд кадми, хром, кобальт, зэс, хар тугалга, мангани, никель, цайрыг тодорхойлох. Дөлний болон цахилгаан дулааны атомын шингээлтийн спектрометрийн арга MNS 3675:1984 Хөрсний органик бодисын хэмжээг тодорхойлох лабораторийн арга MNS 5850:2008 Хөрс бохирдуулагч бодис, элементүүдийн зөвшөөрөгдөх дээд хэмжээ
	Хүнд металлын агууламж	Түлш, тосолгооны материал болон химийн бодис, хог хаягдлаар хөрс бохирдох	Дээрх 2 цэгт авсан дээжний хариуг дор хавсаргав. /Зураг 36/ Стандарт үзүүлэлтээс давсан үзүүлэлтгүй.	Хагас жилд тутам	2цэгт х 1 дээж х жилд 1 удаа хүнд металлын шинжилгээ 1 дээж- 33.0 төг/ Нийт 66.0	
Усны хяналт шинжилгээ						
2.1	Усны чанар рН, ууссан нийт давс (жингийн аргаар), усны ерөнхий болон хүнд металлын шинжилгээ	Төслийн талбай орчим	Унд ахуйг хангаж буй гүний худгаас авсан дээжний хариуг дор хавсаргав. /Зураг 35/ Шинжилсэн үзүүлэлтүүд нь MNS 0900: 2018 стандартын шаардлага хангаж байна. Цэнгэгдүү, хавуувтар ус.	Жилд 1 удаа	42.0	MNS (ISO) 4867:1999 Усны чанар. Дээжийг боловсруулах, хадгалах зөвлөмж MNS 4586:1998 Усан орчны чанарын үзүүлэлт. Ерөнхий шаардлага MNS (ISO) 5667-14:2000 Гадаад орчны уснаас сорьц авах болон тээвэрлэх, гарын авлагын зөвлөмж MNS 13.060.50 Усны чанарын стандарт MNS 0900: 2018 Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, түүнд тавих хяналт
Ургамлын аймаг						

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны
Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

3.1	Ургамал устах, өсөлт ургалт нь саатах, төрөл зүйл өөрчлөгдөх, бүрхэц, биомасс багасах	Ургамлын төрөл зүйл, бүрхэц, биоамасс, дундаж өндөр, ховор, нэн ховор ургамал	Төсөл хэрэгжиж буй талбай болон түүний ойр орчим 2 цэгт 1м ² талбайд түүвэрчлэх аргаар ургамлын биомасс болон бүрхэцийг тодорхойлсон. Мөн нэн ховор ургамал бүртгэгдээгүй болно. Тайлбар хэсгээс дэлгэрэнгүй мэдээлэл харна уу.	Жилд 1 удаа	-	<p>Тайлбар: Зонхилох ургамал: Агь-үетэн-харгант бүлгэмдэл Ургамлын дундаж биомасс 4.6 гр/м² байсан. Ургамлын нөмрөгийн тусгагын бүрхэц нь 20-25% байна. Урагмлан нөмрөг сийрэг, тачир, хүн малын хөлөөр талхлагдсан байна.</p>
ОРЧНЫ ХЯНАЛТ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨРИЙН ХҮРЭЭНД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АЖЛЫН НИЙТ ЗАРДЛЫН ДҮН					451.0	

“Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг талбайд байрлах хяналтын цэгүүдийн байршлын зураг

2.10. Тухайн жилийн БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь

Хүснэгт 12. Тухайн жилийн БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад тайлагнах хуваарь

БОМТ, түүний хэрэгжилтийг тайлагнах, хэлэлцүүлэх оршин суугчид, оролцогч талууд	Тайлагнах, хэлэлцүүлэх хэлбэр	Мэдээний агуулга	Хугацааны тов	Тайлагнасан хугацаа хэрэгжилт	Зохион байгуулах газар
Аймаг, Багийн ИНХ	Уулзалт, санал асуулга	БОМТ болон Хяналт, шинжилгээний гүйцэтгэлийг тайлагнах	12-р сар	Тухайн жилийн БОМТ-г хэрэгжилтийн нөлөөлөлд өртөгч оршин суугчид, оролцогч талуудад 12 сард тайлагнасан. /Зураг39 /	-
БОАЖЯ-ны ХБОБНУГ-т	-	Тайланг хүлээн авсан	12-р сар	-	-

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗАР
2022 ОНЫ УС АШИГЛУУЛАХ ДҮГНЭЛТ

2022 оны 10 сарын 11-ны өдөр Дугаар № 14 Мандалговь хот

1. Аж ахуйн нэгж байгууллага, захирлын нэр, хаяг, утас факс, улсын бүртгэлийн дугаар:

“Монголросцветмет” ХХК-ны харъяа УУЛЫН БАЯЖУУЛАХ “БОР-ӨНДӨР” ҮЙЛДВЭР – Хэнтий аймгийн Бор-Өндөр сум 2 дугаар баг, улсын бүртгэлийн №9019029071, регистрийн №2550466, Захирал Б.Мөнхбат, утас-99937363, факс-70567507

2. Төслийн нэр, байршил:

Баянжаргалан сумын нутагт орших Хөх дэлийн жоншны ил уурхай нь сумын төвөөс урагш 30 км зайд, нийт 92,5 га талбай эзэмшдэг.

3. Төсөл хэрэгжүүлэгч: “Монголросцветмет” ХХК

4. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар болон талбайн координат /X,Y/: № MV- MY004487A

X	Y
107°59'8,49"	45°30'58,62"
107°59'8,49"	45°30'15,62"
107°58'45,51"	45°30'15,62"
107°58'45,51"	45°30'41,62"
107°58'22,5"	45°30'41,62"
107°58'22,5"	45°30'58,62"

5. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний нэр төрөл зориулалт:

“Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны орд нь жонш олборлоно.

6. Үйлдвэрийн техник, технологи /ажиллах горим, хүчин чадал/:

Тус компани нь 2022 оны 01 сарын 15-аас 2022 оны 12 сарын 15-ыг хүртэл цэвэр ажиллах хоног нь 340, 19 хүний бүрэлдэхүүнтэй 1 ээлжээр ажиллана. Хөрс хуулалт болон олборлолтын ажилд Ново автосомасвал-4 ш, Doosan-500 экскаватор-2 ш, Ковш -2 ш, бага оврын ачааны машин-1 ш, түлшний машин-1 ш усны машин зэрэг ажиллана. /2022 оны уулын ажлын төлөвлөгөө, БОМТ/

7. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ:

2022 оны уулын ажлын төлөвлөгөө, ТЭЗҮ, БОМТ-нд тусгагдсаны дагуу 115,0 мянган тн хүдэр олборлоно.

8. Усны эх үүсвэр, нөөц, чанар, хоногт ашиглах хэмжээ /шоо.метрээр/:

Усны эх үүсвэр – газрын доорх ус

9. Усны барилга байгууламжууд /нэр, хүчин чадал, барилга, байгууламжийн хэмжээ хийц/:

Ажиллагсдын унд ахуйн болон зам талбайн тоосжилт дарах усаа кемпээс баруун зүгт 62 метр гүнтэй өрөмдмөл худгаас авна.

10. Худаг, өргөлтийн станцууд, усны тоолуур /насосны хүчин чадал, марк/:

11. Дамжуулах байгууламж /шугам сүлжээний урт, диаметр/:

12. Хаягдал бохир усны хэмжээ, цэвэрлэгээний арга, түвшин:

Хаягдал ус гарахгүй.

13. Байгаль орчны үнэлгээ, нөхцөл:

БОНБНУ-ний тайланг 2018 онд “Сайхан ариун дэлхий” ХХК гүйцэтгэсэн.

14. Онцгой нөхцөл:

15. Холбогдох хууль, дүрэм, журам, норм, стандарт, баримт бичгийн дагуу усны зарцуулалтыг тооцох

Байгаль орчин, ногоон хөгжил аялал жуулчлалын сайдын 2015 оны А/301 дугаар тушаалаар:

$19\text{хүн} \times 125\text{л/хон} \times 340\text{хон}/1000 = 807,5\text{ м}^3$ /ажиллах нийт хугацаанд-унд ахуйн усны хэрэгцээ
 $500\text{м} \times 8\text{м} \times 2\text{л/м}^2 \times 1\text{удаа/хон} \times 180\text{хон}/1000 = 1440\text{ м}^3$ зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах ус

$250\text{ш} \times 50\text{л} \times 48\text{удаа}/1000 = 600\text{ м}^3$ – ногоон байгууламжийн усалгаа

Нийт ашиглах усны хэмжээ: $900\text{м}^3 + 1440\text{ м}^3 + 600\text{ м}^3 = 2940\text{ м}^3$ ажиллах нийт хугацаанд

16. Холбогдох хууль, тогтоол шийдвэрийн дагуу оногдуулах усны нөөцийн төлбөрийн хэмжээ:

“Байгалийн нөөц ашигласны төлбөрийн тухай” хуулийн 20.1.1-д заасны дагуу ажиллагсдын унд- ахуйд ашиглах $807,5\text{ м}^3$ усыг төлбөрөөс чөлөөлнө.

Уурхайн зам талбайн тоосжилт дарахад ашиглах 1440 м^3 , Ногоон байгууламжийн усалгаанд ашиглах 600 м^3 усыг газрын доорх усны төлбөрийн хэмжээг “Усны экологи, эдийн засгийн үнэлгээг шинэчлэн батлах тухай” Засгийн газрын 2011 оны 302 дугаар тогтоолоор Умард говийн гүвээт халхын дундад говийн сав газарт тогтоосон газрын доорхи усны экологи эдийн засгийн суурь үнэлгээ, Засгийн газрын 2013 оны 327 дугаар тогтоолоор тогтоосон ашиглалтын зориулалтыг тооцох итгэлцүүр, Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын 1-р хавсралтын 7а– д заасан усны нөөц ашигласны төлбөрийн хэмжээг үндэслэн тогтоож,

Монгол улсын Засгийн газрын 2013 оны 326, 327 дугаар тогтоолыг үндэслэн ус ашигласны төлбөрийг тооцвол:

- “Умард говийн гүвээт- Халхын дундад талын сав газар”-т газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ 3700 төг/м^3 байна.
- 20 хувь -Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 7а-д заасан хувь хэмжээ.
- 0.2- ашиглах усны ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр
- 1440 м^3 жилд – зам талбайн тоосжилт дарах

$1440\text{ м}^3 \times 1332 = 1918000\text{ төг}$ (Нэг сая есөн зуун арван найман мянган төгрөг)

- “Умард говийн гүвээт- Халхын дундад талын сав газар”-т газрын доорх ус ашигласан нөхцөлд тооцох экологи-эдийн засгийн суурь үнэлгээ 3700 төг/м^3 байна.
- 10 хувь -Засгийн газрын 2013 оны 326 дугаар тогтоолын дагуу батлагдсан усны нөөц ашигласны төлбөрийн 10-д заасан хувь хэмжээ.
- 0.2- ашиглах усны ашиглалтын зориулалтын итгэлцүүр

- 600 м³ жилд – ногоон байгууламжийн усалгаа
600 м³ х 74 төг=44400 төг (Дөчин дөрвөн мянга дөрвөн зуун дөчин төгрөг)
Нийт 1962400 (Нэг сая есөн зуун жаран хоёр мянга дөрвөн зуун төгрөгний усны төлбөрийг
усны төлбөрийг Дундговь аймгийн төрийн сан банкны 100080000944 тоот дансанд төвлөрүүлнэ.

17. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээнд усны нөөцийг хэмнэх, эргүүлж ашиглах даалгавар:

18. Тавих шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж:

- Ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн Баянжаргалан сумын Засаг даргын захирамжаар ус ашиглах зөвшөөрөл авч гэрээ байгуулах /“Усны тухай” хуулийн 28.6-р зүйл/
- Тоолууржуулан баталгаажсан тоолуурын заалтаар усны нөөц ашигласны төлбөрийг тооцож байх /Усны тухай хуулийн 30.1.4-д усны эх үүсвэрийг /БОНХС-ын 2013 оны А-156 тоот тушаалаар батлагдсан “Ус ашиглалт, хэрэглээг тоолууржуулах журам”/
- Зөвшөөрсөн хэмжээнээс илүү ашигласан усны төлбөрийг 50 хүртэл хувиар өсгөн тооцож төлөхөөр заасныг анхаарч ажиллах /Усны тухай хуулийн 31.2-р зүйл/
- “Усны сан бүхий газар, усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын, эрүүл ахуйн бүсийн дэглэм”-ийг мөрдөн ажиллах /Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын сайд, Барилга, хот байгуулалтын сайдын 2015 оны А-230/127 хамтарсан тушаал/
- Ус ашиглуулах дүгнэлт гаргах үйлчилгээний хөлс болох 50 000 төгрөгийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын Төрийн сан банкны 100080013001 дансанд тушаах /Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2018 оны 10 дугаар сарын 02-ны өдрийн А-376 тоот тушаал/

Зөвлөмжид заасан ажлын тайлан, Ус ашиглалтын мэдээ тайланг 11-р сарын 05-нд багтаан аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газарт ирүүлэх

ДҮГНЭЛТ ГАРГАСАН:

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН
ГАЗРЫН МЭРГЭЖИЛТЭН: Б.ЦЭРЭНСУГИР

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ
ЖУУЛЧЛАЛЫН ГАЗРЫН ДАРГА: Н.ГАНТУЛГА

Зураг 29. 2022 оны ус ашиглуулах дүгнэлт

ДУНДГОВЬ АЙМАГ
БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН
ЗАХИРАМЖ

2022 оны 10 сарын 27 өдөр

Дугаар А/53

Аргатай

Ус ашиглуулах зөвшөөрөл
олгох тухай

Усны тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.1.5, 28 дугаар зүйлийн 28.6, 28.11, 29 дүгээр зүйлийн 29.1 дэх заалт, аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газрын 2022 оны 10 дугаар сарын 11-ны өдрийн 14 тоот дүгнэлтийг тус тус үндэслэн ЗАХИРАМЖЛАХ нь:

1. Уул уурхайн зориулалтаар үйл ажиллагаа эрхлэгч “Монголросцветмет” ХХК-ний туслан гүйцэтгэгч “Флюмон” ХХК-д ундны усны зориулалтаар Байгаль орчин аялал жуулчлалын газраас гаргасан 2022 оны 10 дугаар сарын 11-ний 14 тоот ус ашиглуулах дүгнэлтийг үндэслэн гэрээ байгуулж, ус ашиглах зөвшөөрөл олгосугай.

2. Ус ашиглах дүгнэлтийн дагуу холбогдох бичиг баримтыг бүрдүүлж гэрээний дагуу ус ашиглах, төлбөр тооцоог заасан хугацаанд төвлөрүүлэхийг “Флюмон” ХХК-ний захирал (Д.Нансалмаа)-д даалгасугай.

3. Хуульд заасан бүрэн эрхийнхээ дагуу хяналт тавьж гэрээ байгуулж ажиллахыг Байгаль орчны хяналтын улсын байцаагч (Ц.Мөнхсүх)-д үүрэг болгосугай.

ДАРГА

Т ЦЭВЭЛМАА

D:\2022 он\Шийдвэрүүд\Захирамж 2022.docx

Зураг 30. Ус ашиглуулах зөвшөөрөл

БАТЛАВ:

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН
БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА:
..... Т.ЦЭВЭЛМАА

БАТЛАВ:

ФЛЮМОН ХХК-НИЙ
ЗАХИРАЛ:
..... Д.НАНСАЛМАА

УС АШИГЛАХ ГЭРЭЭ

2022 оны 10 сарын 27-ны өдөр

Дугаар 2022/08 Аргатай

Нэг. Ерөнхий зүйл

Усны тухай хуулийн 28.4, 28.6, 28.7, 29.1-д заасны дагуу “Дундговь аймгийн Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар”-ын гаргасан 2022 оны 10 дугаар сарын 11-ны өдрийн 14 дугаартай ус ашиглуулах дүгнэлт, Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг даргын 2022 оны 10 дугаар сарын 27-ны өдрийн А/73 тоот захирамж ус ашиглах зөвшөөрлийг үндэслэн:

Ус ашиглуулагчийг төлөөлж Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын БОХУ Байцаагч Ц.Мөнхсүх, Ус ашиглагчыг төлөөлж Флюмон ХХК-н менежир Цэндсүрэн овогтой Гантөмөр нар ус ашиглах талаар харилцан тохиролцон энэхүү гэрээг 1 жилийн хугацаатай байгуулав.

Хоёр. Гэрээний гол нөхцөл

- 2.1. Ус ашиглах зориулалт
- 2.2. Нийт ашиглах усны хэмжээ: 2940 м³/жил
 - 2.2.1. Унд-ахуйд, м³/жил: 900м³/жил
 - 2.2.2. Зам талбай усалгаа ногоон байгууламжид, м³/жил: 2040 м³/жил
- 2.3. Усны чанар, найрлага: Цэнгэгдүү, хавуувтар ус
- 2.4. Усны эх үүсвэрийн: Гүний худаг
 - 2.4.1. Байршил: Хөх дэлий уурхайн кемпээс 200м зайд баруун зүгт байрлах 62 метр гүнтэй өрөмдмөл худаг
 - 2.4.2. Солбицол: 45° 45' 28.76" N 108° 00' 03.11" E
 - 2.4.3. Барилга байгууламж: Барилгатай.
 - 2.4.4. Тоног төхөөрөмжийн нэр, марк: QJX-100, 1.1м гүнд насостой
- 2.5. Хаягдал усны хэмжээ: 900м³/жил
- 2.6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодисын хэмжээ. Усны биохимийн шинжилгээний дүнг хавсаргана.

Жинлэгдэх бодис,
кг.....

Органик бодис, кг: Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч, 0.8 кг/м³

Эрдэс бодис,

кг.....

Хүнд металл,

кг.....

Аюултай бохирдуулах бодис,

гр.....

2.7. Бохир ус цэвэрлэх барилга байгууламжийн байршил, хүчин чадал, технологи, цэвэрлэх арга, цэвэрлэгээний түвшин: Унд ахуйн бохир усыг доторлогоотой цооногт хадгалан зайлуулна.

2.8. Усны эх үүсвэрийг хамгаалах, усны нөөц хомсдох, бохирдохоос сэргийлэх арга хэмжээ, түүнд зарцуулах хөрөнгийн хэмжээ:

.....

2.9. Усны тоолуурын: **Тоолууртай**

Төрөл, нэр, дугаар: **GERRIDA**.....

Загвар: **СВК-15Х400⁰С 1.6 МРА Q_n=1,5 м³/h ВН/АВ**.....

Тоолуурын тоо: **НЭГ**.....

Суурилуулсан байгууллага, огноо: **2022**.....

Баталгаажуулсан байгууллага, огноо:.....

Тоолуурын заалт: **216м³**.....

2.10. Ус ашигласны нэгж төлбөрийн хэмжээ:

Үйлдвэрийн ажилчдын унд ахуйд хэрэгцээнд ашиглах 900 м³

Ногоон байгууламж, зам талбайн тоосжилт, дарах зориулалтаар ашиглах 2040 м³ газрын доорхи усны төлбөр 1,962,400 /Нэг сая есөн зуун жаран хоёр мянга дөрвөн зуун төгрөг/ төгрөгийг татварын дансанд төвлөрүүлнэ.

2.11 Хаягдал усан дахь нэгж бохирдуулах бодист ногдох төлбөрийн хэмжээ:

Унд ахуйн ус: Органик бодис /XXX/ 900м³ x 0.8 x 50 төг/кг = 36'000 төгрөг /Гучин зургаан мянган төгрөг/

Усны нөөц ашигласны төлбөрийг орон нутгийн төсөвт төлсөн мэдээ тайланг хагас, бүтэн жилээр гаргаж ирүүлнэ.

Гурав. Талуудын эрх, үүрэг

3.1. Ус ашиглуулагч нь Усны тухай хуулийн 17.1.7, 17.1.9, 17.1.10 дахь заалтын дагуу эрх эдэлнэ.

3.2. Ус ашиглагч нь дараах үүрэгтэй:

3.2.1. Усны тухай хуулийн 30.1.1 дэх заалтын дагуу ус ашиглах зөвшөөрөл, гэрээнд заасан

хэмжээнээс хэтрүүлэн ашиглахгүй байх.

3.2.2. Усны тухай хуулийн 30.1.4 дэх заалтын дагуу ус авах цэг, газар доорхи усны цооног, шугам хоолой бүрийг тоолууржуулна.

3.2.3. Усны тухай хуулийн 7.5 дахь заалтын дагуу усны мэдээллийн санг

Зураг 31. Ус ашиглах гэрээ

Флюмон ХХК

БАЙГАЛЬ ОРЧИН, АЯЛАЛ ЖУУЛЧЛАЛЫН ЯАМ
**УМАРД ГОВИЙН ГҮВЭЭТ-ХАЛХЫН
ДУНДАД ТАЛЫН САВ ГАЗРЫН
ЗАХИРГАА**

42015 Говьсүмбэр аймаг, Сүмбэр сум, 3 дугаар баг,
Найрамдал хотхон, Утас/Факс: (976) 7054 3599,
И-мэйл: umardgobi14@gmail.com, Вэбсайт: www.gobiwater.mn

2022.03.01 № 32
танай _____-ны № _____-т

**БАЯНЖАРГАЛАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА ТАНАА**

“Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хууль” түүнийг дагалдан гарсан журмууд батлагдсантай холбогдуулан уг хуулийн 4.1, “Усны тухай хууль”-ийн 24.2-т тус тус заасны дагуу Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутаг дэвсгэрт үйл ажиллагаа явуулж буй “Флюмон” ХХК-ийн хаягдал усны дүгнэлтийг гарган хүргүүлж байна.

Ус бохирдуулсны төлбөрийн тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.2-т заасны дагуу ус бохирдуулсны төлбөрийн гэрээ байгуулж, хаягдал ус хаях, зайлуулах зөвшөөрлийг олгоно уу.

Хувийг: Флюмон ХХК-д

Хавсралт *2* хуудастай.

ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ ТҮР
ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ *[Signature]* Б.САРАНТУЯА

УМАРД ГОВИЙН ГҮВЭЭТ-ХАЛХЫН ДУНДАД ТАЛЫН САВ ГАЗРЫН ЗАХИРГАА ХАЯГДАЛ УСНЫ ДҮГНЭЛТ

2022 оны 03 сарын 07-ны өдөр

Дугаар 05

Чойр хот

Нэг. Ерөнхий мэдээлэл

1. Иргэн, аж ахуйн нэгж, байгууллага: “Флюмон” ХХК
2. Улсын бүртгэлийн дугаар: 9011004051
3. Регистрийн дугаар: 5002109
4. Захирлын нэр: Д. Нансалмаа
5. Хаяг, байршил (солбицол): Дундговь аймаг, Баянжаргалан сум
6. Харилцах утас: 9915-1969, 9999-6648
7. Үйлдвэрлэл, үйлчилгээний чиглэл, зориулалт: Хайлуур жоншны олборлолт.
8. Үйлдвэрийн техник, технологи: 31 хүн
9. Үйлдвэрлэх, боловсруулах бүтээгдэхүүний хэмжээ: 2021 онд 21.6 мян.тн хүдрийг олборлоно.
10. Усны эх үүсвэрийн төрөл: Газрын доорхи ус- Гүний худаг

Хоёр. Хаягдал усны талаарх мэдээлэл

1. Хаягдал ус хаях цэгийн байршил /солбицол/: Уурхайн орчин
2. Хаягдал ус хаях цэгийн зөвшөөрөлтэй эсэх. Зөвшөөрөлгүй
3. Хаягдал усны тоолуур /дугаар, марк, диаметр, заалт/. Тоолуургүй
4. Ажиллах хоногийн тоо /жилээр/: 240 хоног
5. Хаягдал усны хэмжээ /шоо метрээр/: 900м³/жил
 - 1 дүгээр улирал: 225м³ 3 дугаар улирал: 225м³
 - 2 дугаар улирал: 225м³ 4 дүгээр улирал: 225м³
6. Хаягдал усан дахь бохирдуулах бодис:
 - Байгаль орчин аялал жуулчлалын сайд, Барилга хот байгуулалтын сайдын хамтарсан 2019 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн “Хаягдал усанд агуулагдах бохирдуулах бодисын жишиг хэмжээг тогтоох тухай” А/816/218 тушаалаар батлагдсан хэмжээг үндэслэн тогтооно.
 - Төрөл: Органик бодис /Химийн хэрэгцээт хүчилтөрөгч/
 - Тоо, хэмжээ: 0.8 кг/м³
7. Онцгой нөхцөл: Хаягдал усны тоолуур суурилуулах
8. Цэвэрлэсэн болон дахин ашигласан усны хэмжээ /шоо метрээр/: байхгүй

- ААН-үүд хаягдал усаа төвлөрсөн шугаманд нийлүүлэх MNS MNS 6561:2015 стандартад нийцүүлэн цэвэрлээд хаясан усны хэмжээ /шоо метрээр/: 372м³/жил
- ААН-үүд хаягдал усаа төвлөрсөн шугаманд нийлүүлэх MNS MNS 6561:2015 стандартад нийцүүлэн цэвэрлээд дахин ашигласан усны хэмжээ /шоо метрээр/: байхгүй

9. Нийт ус бохирдуулсны төлбөр: 36'000 /гучин зургаан мянган/ төгрөг

Унд ахуйн ус: Органик бодис /XXX/ 900м³ х 0.8 х 50төг/кг= 36'000 төгрөг

Гурав. Тавигдах шаардлага, цаашид авах арга хэмжээ, зөвлөмж

- Хаягдал усны тоолуур суурилуулах
- Хаягдал усыг хөрсөнд ил шингээхгүй байх
- Хаягдал усны сорьцийг Дундговь аймгийн УЦУОША-ны харьяа БОШЛ-т шинжилгээнд хамруулж, дүнг сав газрын захиргаанд ирүүлнэ.

ДУГНЭЛТ ГАРГАСАН:

УГХХДТСГЗ-НЫ МЭРГЭЖИЛТЭН

Н. СОЛОНГО

СГЗ-НЫ ДАРГЫН АЛБАН ҮҮРГИЙГ
ТҮР ОРЛОН ГҮЙЦЭТГЭГЧ

Б.САРАНТУЯА

Зураг 32. Хаягдал усны дүгнэлт

 ХААН БАНК		Огноо/Date: 2022.11.22 15:32:02		
Шилжүүлгийн мэдээлэл/Transaction information				
Журналын/Journal No: 22782133				
Системийн огноо/System Date: 2022.11.22 15:32:02				
Дт/From	IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card number	Нэр/Name	Дүн/Amount	Ханш/Rate
	5041324409	Б*****А СУВД-ЭРДЭНЭ	1,962,400.00 MNT	1.00
/ Нэг сая есөн зуун жаран хоёр мянга дөрвөн зуун төгрөг /				
Кт/To	Банкны дугаар/Branch No	Банкны нэр/Bank Name		
	05	Khаn Bank - Хаан банк		
	IBAN/Дансны/Картын дугаар IBAN/Account/Card Number	Нэр/Name	1,962,400.00 MNT	1.00
	5176120446	МТА.ТАТВАР		
Гүйлгээний утга/Transaction description: 3221102548368; УХ96030941; 99918121				

Зураг 33. Усны төлбөр төлсөн баримт

ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИЙН
ХАРЬАА
ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

2022.11.30

Мандалговь хот

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛЫН ДҮН

Хүсэлт ирүүлсэн газар: Дундговь аймгийн Баянжаргалан суманд байрлах “Флюмон” ХХК

Сорьц авсан хүний нэр албан тушаал: БОШЛ-н техникч М.Баярмаа

Сорьцын тоо, төрөл: 2, Агаар

Сорьц авсан огноо: 2022.11.09

Сорьцын тодорхойлолт: Дундговь аймгийн Баянжаргалан суманд байрлах “Флюмон” ХХК-ний Хөх дэлийн жоншны уурхайн ажилчдын байр болон уурхайн карьер орчмын агаарын шинжилгээний сорьц

№	Сорьц авсан цэг	SO ₂ мг/м ³	NO ₂ мг/м ³	20 минут дах нийт тоос мг/м ³
1	Ажилчдын байр орчим	0.006	0.010	0.007
2	Уурхайн карьер орчим	0.008	0.036	0.088
Агаарын чанарын стандарт MNS 4585:2016		0.450 мг/м ³	0.20 мг/м ³	0.5 мг/м ³

Баталгаажуулсан:

УЦУОШ Төвийн дарга /Э.Азжаргал/

Хянасан:

БОШЛабораторийн эрхлэгч: /Б.Янжмаа/

Шинжилгээ хийсэн:

БОШЛабораторийн инженер: /Э.Буяндэлгэр/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

Зураг 34. Агаарын шинжилгээний харуу

ШИНЖЛЭХ УХААНЫ АКАДЕМИ
ГАЗАРЗҮЙ-ГЕОЭКОЛОГИЙН ХҮРЭЭЛЭН
УСНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

Усны химийн шинжилгээний тодорхойлолт

Шинжилгээ хийсэн: 2022 оны 06 сарын 10 өдөр
Сорьц авсан газрын нэр: Дундговь аймаг, Баянжаргалан сум
Хөх дэлийн хайлуур жоншны уурхай
Сорьц шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн: "Флюмон" ХХК

Солбицлол: X= Гүн: м
Y= Ундарга:
Уст цэгийн төрөл ба дугаар: Худаг

Тодорхойлсон нь:

Анион	1дм ³ -д байгаа			Катион	1дм ³ -д байгаа		
	мг	мг-экв	мг-экв%		мг	мг-экв	мг-экв%
Cl ⁻	125.3	3.53	34.3	Na ⁺ +K ⁺	104.9	4.56	44.3
SO ₄ ⁻²	77.0	1.60	15.6	Ca ⁺⁺	77.0	3.84	37.3
NO ₂ ⁻	0.0	0.00	0.0	Mg ⁺⁺	23.0	1.89	18.4
NO ₃ ⁻	16.0	0.26	2.5	NH ₄ ⁺	0.0	0.00	0.0
CO ₃ ⁻²	0.0	0.00	0.0	Fe ⁺⁺	0.0	0.00	0.0
HCO ₃ ⁻	298.9	4.90	47.6	Fe ⁺⁺⁺	0.0	0.00	0.0
Дүн	517.2	10.29	100.0	Дүн	204.9	10.29	100.0

HCO₃⁻ ийн хагасыг хассан анион катионуудын
нийлбэр: 572.6 мг/ дм³

Анион катионуудын
нийлбэр: 722.1 мг/ дм³

Ерөнхий хатуулаг
pH: 7.57
Исэлдэх чанар:

5.73 мг-экв/ дм³

ЕС: 851 μS/cm
TDS: 510 ppm

3.20 мг/ дм³

Физик шинж чанар

Тунгалаг: 30 см
Өнгө: үгүй

Үнэр: үгүй
Амт: ***

Тунадас: үгүй
Булингаршил: 3.14 NTU

Усны найрлагын томъёо: M_{0.7} $\frac{HCO_3^- 48 Cl^- 34 SO_4^{2-} 16}{Na^+ + K^+ 44 Ca^{2+} 37 Mg^{2+} 18}$

Дүгнэлт

Химийн бүрэлдэхүүнээрээ гидрокарбонатын ангийн, натри-кальцийн бүлгийн, 2-р төрлийн, чанарын хувьд цэнгэгдүү, хатуулар ус байна. Шинжилсэн химийн үндсэн үзүүлэлтүүд нь "Ундны ус. Эрүүл ахуйн шаардлага, чанар, аюулгүй байдлын үнэлгээ MNS 0900:2018" стандартын шаардлага хангаж байна.

Жич: Энэхүү уст цэгээс сорьц авах үйл явцыг шинжлүүлсэн байгууллага, хувь хүн хариуцан гүйцэтгэсэн болно.

Хийсэн: Химич, ЭШДА: Магистр (M.Sc) /Д.Гэрэлт-Од/

Шинжилгээг

Хянасан: Лабораторийн эрхлэгч: Доктор (Ph.D) /Б.Одсүрэн/

ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИЙН
ХАРЬЯА
ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

2022.11.30

Мандалговь хот

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛЫН ДҮН

Хүсэлт ирүүлсэн газар: Дундговь аймгийн Баянжаргалан суманд байрлах “Флюмон” ХХК

Сорьц авсан хүний нэр албан тушаал: БОШЛ-н техникч М.Баярмаа

Сорьцын тоо, төрөл: 1, Ус

Сорьц авсан огноо: 2022.11.09

Сорьцын тодорхойлолт: Дундговь аймгийн Баянжаргалан суманд байрлах “Флюмон” ХХК-ний хөх дэлийн жоншны уурхайн ундны усны шинжилгээний сорьц

Тодорхойлсон үзүүлэлт		Сорьц авсан цэг	
		Ундны ус	MNS 900:2018 Хүлцэх агууламж мг/л
Жинлэгдэх бодис	мг/л	28	
Перманганатын исэлдэх чанар	Пич	3.2	
Кальцийн ион	Ca ²⁺	74.9	100.0
Магний ион	Mg ²⁺	24.7	30.0
Натри кали	Na ⁺ +K ⁺	59.3	
Хлорийн ион	Cl ⁻	56.7	
Сульфатын ион	SO ₄ ²⁻	110.3	500.0
Аммоний ион	NH ₄ ⁺	0.11	1.5
Нитритийн ион	NO ₂ ⁻	0.001	1.0
Нитратын ион	NO ₃ ⁻	11.49	50.0
Нийт төмөр	Fe	0.05	0.3
Фосфатын ион	PO ₄ ³⁻	0.170	
Фтор	F ⁻	2.33	0.7-1.5
Хатуулаг	мг-экв/л	5.77	7.0
Эрдэсжилт	мг/л	584.6	
Цахилгаан дамжуулах чанар	EC μS/cm ³	650	
Гидрокарбонат	HCO ₃ ⁻	258.7	
Орчин	pH	7.686	6.5-8.5

Баталгаажуулсан

УЦУОШ Төвийн дарга /Э.Азжаргал/

Хянасан:

БОШЛабараторийн эрхлэгч: /Б.Янжмаа/

Шинжилгээ хийсэн:

БОШЛабараторийн инженер: /Э.Буяндэлгэр/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

Зураг 35. Усны дээжийн хариунууд

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

ХАНЛАБ ХХК
Улаанбаатар хот, Хан-Уул дүүрэг, 17-р хороо, Богд Жавзандамба
гудамж 34/6 тоот, Хан Раппан компанийн байр
Утас: 70109968, 99995316
<http://www.khanlab.mn>

ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ЛАБОРАТОРИЙН ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ДҮН

ЗАХИАЛГА №: 2022/1111

ЗАХИАЛАГЧИЙН НЭР: FLUMON LLC

ДЭЭЖИЙН ТӨРӨЛ, ТОО: **Хөрс, 1**

ДЭЭЖЛЭЛТ ХИЙСЭН ГАЗАР: **Хөх Дэлийн Хайлуур жоншны уурхай**

№	ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР	ДЭЭЖИЙН ДУГААР	ДЭЭЖИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ	ЭЛЕМЕНТ, %					ЭЛЕМЕНТ, мг/кг				
				Al*	Ca	Mg	K	Fe _{минт}	As	Ba*	Be	Bi	Cd
1	L-11002	1	Хөрс	3.94	2.93	0.30	2.94	1.98	23.88	846.0	<5.0	<10.0	<1.0
MNS5850:2019				-	-	-	-	-	20.00	-	-	-	3.00

№	ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР	ДЭЭЖИЙН ДУГААР	ДЭЭЖИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ	ЭЛЕМЕНТ, мг/кг									
				Co	Cr	Cu	La	Li	Mn	Mo	Ni	P	Pb
1	L-11002	1	Хөрс	8.86	36.83	10.90	18.28	22.84	383.2	<5.0	13.20	484.6	20.25
MNS5850:2019				50.00	150.0	100.0	-	-	-	5.0	150.0	-	100.0

№	ЛАБОРАТОРИЙН ДУГААР	ДЭЭЖИЙН ДУГААР	ДЭЭЖИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ	ЭЛЕМЕНТ, мг/кг							
				Sb	Se	Sr*	Ti	V	Y	Zn	Zr*
1	L-11002	1	Хөрс	<10.0	<5.0	261.6	2189	35.11	9.90	77.26	52.99
MNS5850:2019				-	10.00	800.0	-	150.0	-	300.0	-

Дэд захирал **С.Туул, PhD**

Тайлбар: *-Бүрэн заарахгүй, /Хагас тоон утга/

Шинжилгээнд ирүүлсэн дээжийг 1 сар хүртэл хугацаагаар хадгална.

Сөрилтэн үр дүн зөвхөн тухайн дээжинд хамаарна. Дээжлэлтийн талаарх асуудлыг манай лаборатори хариуцахгүй болно.

ХҮЛЭЭН АВСАН ОГНОО: 2022.06.23

ШИНЖИЛСЭН ОГНОО: 2022.06.30

ДЭЭЖ БОЛОВСРУУЛАЛТ: **хийгдээгүй**

ХУУДАСНЫ ТОО: 1

Хамтран ажилласан танд талархлаа.

Хуудас 1-1

ЦАГ УУР ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ГАЗАР
БАЙГАЛЬ ОРЧИН ХЭМЖИЛЗҮЙН ТӨВ ЛАБОРАТОРИЙН
ХАРЬЯА
ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН УС ЦАГ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ
ТӨВИЙН БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ЛАБОРАТОРИ

2022.11.30

Мандалговь хот

ЛАБОРАТОРИЙН СОРИЛЫН ДҮН

Хүсэлт ирүүлсэн газар: Дундговь аймгийн Баянжаргалан суманд байрлах "Флюмон" ХХК
Сорьц авсан хүний нэр албан тушаал: БОШЛ-н техникч М.Баярмаа
Сорьцын тоо, төрөл: 2, Хөрс
Сорьц авсан огноо: 2022.11.09
Сорьцын тодорхойлолт: Дундговь аймгийн Баянжаргалан суманд "Флюмон" ХХК-ний жоншны уурхайн ажилчдын байр, уурхайн карьер орчмын хөрсний агрохимийн шинжилгээний сорьц

Хөрсний чанарын үзүүлэлтүүд	Сорьц авсан цэг	
	Ажилчдын байр орчим	Уурхайн овоолго орчим
pH	8.87	7.99
Ялзмаг %	0.98	1.21
NO ₃ мг/кг	21.34	4.46
NH ₄ мг/кг	43.11	20.69
SO ₄ мг/кг	128.60	3.64
P ₂ O ₅ мг/кг	2.13	2.35

Баталгаажуулсан:

УЦУОШ Төвийн дарга /Э.Азжаргал/

Хянасан: БОШЛабараторийн эрхлэгч: /Б.Янжмаа/

Шинжилгээ хийсэн: БОШЛабараторийн инженер: /Э.Буяндэлгэр/

Хуулбарлан хэрэглэхийг хориглоно.
Сорилтын дүн нь зөвхөн шинжилсэн сорьцонд хамаарна.

Зураг 36. Хөрсний хүнд элементийн дээжийн хариунууд

Онцгой байдлын ерөнхий газрын даргын
2021 оны 07 дугаар сарын 07-ны өдрийн
А/154 дугаар тушаалын 2 дугаар хавсралт

**ГАЛЫН АЮУЛГҮЙ БАЙДЛЫН
ДҮГНЭЛТ**

Дугаар **0001329**

Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нэр: **ФЛЮМОН ХХК**

Хаяг: **СБД-ийн 6-р хороо 36-15 тоот**

Ажлын байрны зориулалт, үйл ажиллагааны чиглэл: **Үйлчилгээ**

Шатахуун тээвэрлэх автоцистерн 3000 литр / 45-40 УАМ /
Жижиглэн борлуулахыг хориглоно
Барилга байгууламжид гал унтраах тоног төхөөрөмж, гал унтраах автомат болон
дохимолын систем, утаа зайлуулах систем, усан хангамж/ анхан шатны багаж хэрэгсэл,
бодис материал зэргийг байрлуулан ашиглахад энэхүү дүгнэлтийг олгоно.
Галын аюулгүй байдлын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1.3, 19 дүгээр зүйлийн 19.2/

Олгосон: он сар өдөр
Хүчинтэй хугацаа: **2022 он 05 сар 02 өдөр хүртэл**
2023 05 02
Дүгнэлт олгосон

аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
дарга **НОБГ** цолтой
Хурандаа Дүгнэлт гаргасан: **Л.Тэгшбаяр**

аймаг, нийслэлийн Онцгой байдлын газар /хэлтсийн/
Гал түймрийн **НОБГ** хяналтын байцаагч: цолтой
ахмад **Х.Анхбаяр**

/тэмдэг дарна/

Зураг 37. Галын аюулгүй байдлын дүгнэлт

“Монголросцветмет” ТӨУГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ Technical specifications 2889УНД		MGL	ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОСОН БАЙГУУЛЛАГА Certificate issuing authority
Улсын дугаар Registration plate number ТΟΥОТА.Сorolla-E120	Хөдөлгүүрийн дугаар Engine number 2002	Бүртгэлийн ажилтан Registration officer ЖС Цэрэншамид	
Марк, загвар Make, model 1496, B	Үйлдвэрлэсэн он Year of manufacture 2011-10-18	Тэмдэг Stamp	
Ангилал, хөдөлгүүрийн багтаамж Category, engine displacement 1480 кг, Ө.жин 1190 кг	Импортлосон огноо Date of importation Мөнгөлөг шаргал	Гарын үсэг Signature	
Бүх жин Gross vehicle weight 290 кг, 5	Өнгө Color	Тусгай тэмдэглэл Additional note	
Даац, суудлын тоо Loading capacity, number of seats Брдийш бүхээгтэй	Тэнхлэгийн тоо Axes		
Төрөл Type Суудал	Өмчлөгч Owner Баянжаргал БАТТУУГА		
Зориулалт Vehicle designation	Улсын бүртгэлийн дугаарын өнгө Color registration plate number		
Арлын дугаар Chassis number NZE1210136706	Хаяг Address УБ 53Ц 04 15-р хорооногь 50 21		
Бүхээгийн дугаар Cabin number			
	№ 03543265		

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ TECHNICAL INSPECTION		MGL	МОНГОЛ УЛС MONGOLIA
Он, Сар, Өдөр YYYY, MM, DD 2022.05.07	Техникийн байдал Technical status	САНАМЖ АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ӨМЧЛӨГЧ ТА	
		<ul style="list-style-type: none"> Шинээр автотээврийн хэрэгсэл өмчилж авсан бол 72 цагийн дотор, Ашиглалтаас хассан бол 1 сарын дотор, Нэр, хаяг, арлын болон хөдөлгүүрийн дугаар, өнгө өөрчлөгдсөн бол 7 хоногийн дотор тус тус бүртгүүлэх, Жолоочийн хариуцлагын даатгалд хамрагдах, Хуульд заасан хугацаанд албан татвараа төлөх, Тогтоосон хугацаанд техникийн хяналтын үзлэгт хамруулах үүрэгтэй. 	CERTIFICAT D'IMMATRICULATION DU VEHICULE АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ CERTIFICATE OF VEHICLE REGISTRATION MGL
Засвартай бол хүчингүй Not valid if edited			№ 03543265

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ TECHNICAL INSPECTION		MGL	МОНГОЛ УЛС MONGOLIA
Он, Сар, Өдөр YYYY, MM, DD 2022.05.07	Техникийн байдал Technical status	САНАМЖ АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ӨМЧЛӨГЧ ТА	
		<ul style="list-style-type: none"> Шинээр автотээврийн хэрэгсэл өмчилж авсан бол 72 цагийн дотор, Ашиглалтаас хассан бол 1 сарын дотор, Нэр, хаяг, арлын болон хөдөлгүүрийн дугаар, өнгө өөрчлөгдсөн бол 7 хоногийн дотор тус тус бүртгүүлэх, Жолоочийн хариуцлагын даатгалд хамрагдах, Хуульд заасан хугацаанд албан татвараа төлөх, Тогтоосон хугацаанд техникийн хяналтын үзлэгт хамруулах үүрэгтэй. 	CERTIFICAT D'IMMATRICULATION DU VEHICULE АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ CERTIFICATE OF VEHICLE REGISTRATION MGL
Засвартай бол хүчингүй Not valid if edited			№ 03543265

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын нутагт орших “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны ордыг ил аргаар ашиглах төслийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийн тайлан

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ TECHNICAL INSPECTION			MGL			МОНГОЛ УЛС MONGOLIA		
Он, Сар, Өдөр YYYY, MM, DD	Техникийн байдал Technical status	Гарын үсэг Тэмдэг Signature Stamp	САНАМЖ АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ӨМЧЛӨГЧ ТА			CERTIFICAT D'IMMATRICULATION DU VEHICULE АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ CERTIFICATE OF VEHICLE REGISTRATION		
2022.05.07			<ul style="list-style-type: none"> • Шинээр автотээврийн хэрэгсэл өмчилж авсан бол 72 цагийн дотор, • Ашиглалтаас хассан бол 1 сарын дотор, • Нэр, хаяг, арлын болон хөдөлгүүрийн дугаар, өнгө өөрчлөгдсөн бол 7 хоногийн дотор тус тус бүртгүүлэх, • Жолоочийн хариуцлагын даатгалд хамрагдах, • Хуульд заасан хугацаанд албан татвараа төлөх, • Тогтоосон хугацаанд техникийн хяналтын үзлэгт хамруулах үүрэгтэй. 			 № 03792403		
Засвартай бол хүчингүй			MGL			GЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОСОН БАЙГУУЛЛАГА Certificate issuing authority		
ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ Technical specifications 6490УНД БОЛИВ			MGL 110117110207			Бүртгэлийн ажилтан Registration officer Агууриа		
Улсын дугаар Registration plate number Sinotruck.ZZ3257-M3847C			Хөдөлгүүрийн дугаар Engine number 2013			Тэмдэг Stamp		
Марк, загвар Make, model 9726, C			Үйлдвэрлэсэн он Year of manufacture 2019-05-05			Гарын үсэг Signature 2022.05.18		
Ангиал, хөдөлгүүрийн багтаамж Category, engine displacement 24000 кг, Ө.жин 12000 кг			Импортлосон огноо Date of importation Улаан			Он.....сар.....өдөр YYYY.....MM.....DD		
Бүх жин Gross vehicle weight 12000 кг, 2			Өнгө Color Улаан			Тусгай тэмдэглэл Additional note		
Даац, суудлын тоо Loading capacity, number of seats Өөрөө буулгагч			Тэнхлэгийн тоо Axes Улсын бүртгэлийн дугаарын өнгө Color registration plate number УБ БЗД 04 15-р хороолол 50 21					
Төрөл Type Ачаа			Өмчлөгч Owner Бямбасүрэн БАТТУЛГА					
Зориулалт Vehicle designation LZZ5ELNDXDW585256			Хаяг Address УБ БЗД 04 15-р хороолол 50 21					
Арлын дугаар Chassis number Бүхээгийн дугаар Cabin number			№ 03792403					
ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ Technical specifications 2951УР			MGL			ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОСОН БАЙГУУЛЛАГА Certificate issuing authority		
Улсын дугаар Registration plate number LIUGONG.CLG855H			Хөдөлгүүрийн дугаар Engine number 2020			Бүртгэлийн ажилтан Registration officer Б.Отгонцог		
Марк, загвар Make, model 9300, M			Үйлдвэрлэсэн он Year of manufacture 2020-08-19			Тэмдэг Stamp		
Ангиал, хөдөлгүүрийн багтаамж Category, engine displacement 16335 кг, Ө.жин 16335 кг			Импортлосон огноо Date of importation Шар			Гарын үсэг Signature		
Бүх жин Gross vehicle weight 0 кг, 1			Өнгө Color Шар			Он.....сар.....өдөр YYYY.....MM.....DD		
Даац, суудлын тоо Loading capacity, number of seats авто ачитч			Тэнхлэгийн тоо Axes Улсын бүртгэлийн дугаарын өнгө Color registration plate number УБ Снд 01 өөрийн байр			Тусгай тэмдэглэл Additional note		
Төрөл Type Механизм			Өмчлөгч Owner ХАСЛИЗИНГ ХХК					
Зориулалт Vehicle designation GJ2001307			Хаяг Address					
Арлын дугаар Chassis number Бүхээгийн дугаар Cabin number			№ 03145177					

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ TECHNICAL INSPECTION			MGL			МОНГОЛ УЛС MONGOLIA		
Он, Сар, Өдөр YYYY, MM, DD	Техникийн байдал Technical status	Гарын үсэг Тэмдэг Signature Stamp	САНАМЖ АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ӨМЧЛӨГЧ ТА • Шинээр автотээврийн хэрэгсэл өмчилж авсан бол 72 цагийн дотор, • Ашиглалтаас хассан бол 1 сарын дотор, • Нэр, хаяг, арлын болон хөдөлгүүрийн дугаар, өнгө өөрчлөгдсөн бол 7 хоногийн дотор тус тус бүртгүүлэх, • Жолоочийн хариуцлагын даатгалд хамрагдах, • Хуульд заасан хугацаанд албан татвараа төлөх, • Тогтоосон хугацаанд техникийн хяналтын үзлэгт хамруулах үүрэгтэй.			 CERTIFICAT D'IMMATRICULATION DU VEHICULE АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ CERTIFICATE OF VEHICLE REGISTRATION MGL		
Засвартай бол хүчингүй Not valid if edited			№ 03145177					
ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ TECHNICAL INSPECTION			MGL			МОНГОЛ УЛС MONGOLIA		
Он, Сар, Өдөр YYYY, MM, DD	Техникийн байдал Technical status	Гарын үсэг Тэмдэг Signature Stamp	САНАМЖ АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ӨМЧЛӨГЧ ТА • Шинээр автотээврийн хэрэгсэл өмчилж авсан бол 72 цагийн дотор, • Ашиглалтаас хассан бол 1 сарын дотор, • Нэр, хаяг, арлын болон хөдөлгүүрийн дугаар, өнгө өөрчлөгдсөн бол 7 хоногийн дотор тус тус бүртгүүлэх, • Жолоочийн хариуцлагын даатгалд хамрагдах, • Хуульд заасан хугацаанд албан татвараа төлөх, • Тогтоосон хугацаанд техникийн хяналтын үзлэгт хамруулах үүрэгтэй.			 CERTIFICAT D'IMMATRICULATION DU VEHICULE АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ CERTIFICATE OF VEHICLE REGISTRATION MGL		
Засвартай бол хүчингүй Not valid if edited			№ 03824878					
ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ Technical specifications			MGL			ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОСОН БАЙГУУЛЛАГА Certificate issuing authority		
Улсын дугаар Registration plate number	7566УБК		Хөдөлгүүрийн дугаар Engine number	110817009907		Бүртгэлийн ажилтан Registration officer	Н.Гэрэл	
Марк, загвар Make, model	Sinotruck ZZ3257-N3847A		Үйлдвэрлэсэн он Year of manufacture	2011		Тэмдэг Stamp		
Ангилал, хөдөлгүүрийн багтаамж Category, engine displacement	9726, C		Импортолсон огноо Date of importation	2011-09-05		Гарын үсэг Signature	 2022 Он 004 сар 12 өдөр YYYY MM DD	
Бүх жин Gross vehicle weight	37450 кг, Ө.жин 12450 кг		Өнгө Color	Улаан		Тусгай тэмдэглэл Additional note		
Даац, суудлын тоо Loading capacity, number of seats	25000 кг, 2		Тэнхлэгийн тоо Axes	2				
Төрөл Type	Өөрөө буулгагч		Улсын бүртгэлийн дугаарын өнгө Color registration plate number	ФЛОМОН ХХК				
Зориулалт Vehicle designation	LZZ5ELNDXBN641814		Өмчлөгч Owner	УБ СБД 06 36 15				
Арлын дугаар Chassis number			Хаяг Address					
Бүхээгийн дугаар Cabin number			№ 03824878					

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ TECHNICAL INSPECTION			MGL	МОНГОЛ УЛС MONGOLIA
Он, Сар, Өдөр YYYY, MM, DD	Техникийн байдал Technical status	Гарын үсэг Тэмдэг Signature Stamp	САНАМЖ АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ӨМЧЛӨГЧ ТА	 CERTIFICAT D'IMMATRICULATION DU VEHICULE АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ CERTIFICATE OF VEHICLE REGISTRATION MGL
2020-08-17		07 10		
2022 05 04		09 10	<ul style="list-style-type: none"> Шинээр автотээврийн хэрэгсэл өмчилж авсан бол 72 цагийн дотор, Ашиглалтаас хассан бол 1 сарын дотор, Нэр, хаяг, арлын болон хөдөлгүүрийн дугаар, өнгө өөрчлөгдсөн бол 7 хоногийн дотор тус тус бүртгүүлэх, Жолоочийн хариуцлагын даатгалд хамрагдах, Хуульд заасан хугацаанд албан татвараа төлөх, Тогтоосон хугацаанд техникийн хяналтын үзлэгт хамруулах үүрэгтэй. 	№ 03147006

Засвартай бол хүчингүй
Not valid if edited

ТЕХНИКИЙН ТОДОРХОЙЛОЛТ Technical Specifications		MGL	ГЭРЧИЛГЭЭ ОЛГОСОН БАЙГУУЛЛАГА Certificate issuing authority
Улсын дугаар Registration plate number	4540УАМ	Хөдөлгүүрийн дугаар Engine number	Бүртгэлийн ажилтан Registration officer Б.Отгонпил Тэмдэг Stamp Гарын үсэг Signature Он, Сар, Өдөр YYYY, MM, DD Тусгай тэмдэглэл Additional note
Марк, загвар Make, model	HYUNDAI Mighty	Үйлдвэрлэсэн он Year of manufacture	
Ангилал, хөдөлгүүрийн багтаамж Category, engine displacement	3500, С	Импортолсон огноо Date of importation	2003 2020-08-09 Улаан Тэнхлэгийн тоо Axes Улсын бүртгэлийн дугаарын өнгө Color registration plate number Өмчлөгч Owner Хаяг Address УБ, БЗД 05-15-р хороолол 18-14
Бүх жин Gross vehicle weight	5360 кг, Ө жин 2860 кг	Өнгө Color	
Даац, суудал Loading capacity, number of seats	2500 кг, 3	Төрөл Type	Цистерн
Зориулалт Vehicle designation	Цистерн	Зориулалт Vehicle designation	Цистерн
Арлын дугаар Chassis number	KMCVK17LP3C177311	Арлын дугаар Chassis number	KMCVK17LP3C177311
Бүхээгийн дугаар Cabin number		Бүхээгийн дугаар Cabin number	
№ 03147006			

ТЕХНИКИЙН ХЯНАЛТЫН ҮЗЛЭГ TECHNICAL INSPECTION			MGL	МОНГОЛ УЛС MONGOLIA
Он, Сар, Өдөр YYYY, MM, DD	Техникийн байдал Technical status	Гарын үсэг Тэмдэг Signature Stamp	САНАМЖ АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ӨМЧЛӨГЧ ТА	 CERTIFICAT D'IMMATRICULATION DU VEHICULE АВТОТЭЭВРИЙН ХЭРЭГСЛИЙН ГЭРЧИЛГЭЭ CERTIFICATE OF VEHICLE REGISTRATION MGL
2021-06-28		07 10		
			<ul style="list-style-type: none"> Шинээр автотээврийн хэрэгсэл өмчилж авсан бол 72 цагийн дотор, Ашиглалтаас хассан бол 1 сарын дотор, Нэр, хаяг, арлын болон хөдөлгүүрийн дугаар, өнгө өөрчлөгдсөн бол 7 хоногийн дотор тус тус бүртгүүлэх, Жолоочийн хариуцлагын даатгалд хамрагдах, Хуульд заасан хугацаанд албан татвараа төлөх, Тогтоосон хугацаанд техникийн хяналтын үзлэгт хамруулах үүрэгтэй. 	№ 03374728

Засвартай бол хүчингүй
Not valid if edited

Зураг 38. Авто тээврийн хэрэгслүүдийг үзлэгт хамруулсан байдал /бүх тээврийн хэрэгсэл/

Зураг 39. 2022 оны байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний хэрэгжилтийг сум, нөлөөллийн бүсийн айлд тайлагнасан байдал

Дүгнэлт

Бид бүхэн энэ жил БОМТ-ний ажилд ихээхэн ач холбогдол өгч ажилласан бөгөөд дараа дараагийн жилүүдэд илүү их анхааран оновчтойгоор сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээг авч хэрэгжилтийн ажлыг цаг тухай бүрд нь хийж ажиллана. Мөн нийгмийн хариуцлагын хүрээнд ч олон ажлуудыг маш сайн хийж гүйцэтгэсэн жил байлаа.

д

Манай компани нь 2022 онд байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөнд 13.201.000₮ төгрөг төлөвлөсөн ч нийт зарцуулагдсан зардал 17.301.000₮ төгрөг байлаа.

Байгаль орчин, ногоон хөгжил, аялал жуулчлалын
Сайдын 2015 оны 12 дугаар сарын 16-ны өдрийн
А/419 тоот тушаалын хавсралт

“Нөхөн сэргээлт хийсэн газрыг хүлээн авсан тухай акт”

2022 оны 11 дугаар сарын 25-ны өдөр

д/д	Асуулт	
1.	Байршил Аймаг, нийслэл: сум, дүүрэг, баг, хороо: Газрын нэр:	Дундговь аймаг, Баянжаргалан сум, Зүүн үнэгт, Хөх дэл
2.	Аж ахуйн нэгжийн нэр: Хаяг: Аж ахуйн нэгжийн гэрчилгээний дугаар: Регистер:	“Монголросцветмет” ТӨҮГ Улаанбаатар хот, Баянзүрх дүүрэг, Энхтайваны өргөн чөлөө 98, 22-р хороо 36-15 тоот 9019029071 2550466
3.	Тусгай зөвшөөрөлийн дугаар: Ордын нэр: Талбай /га-аар/	MV-004487 “Зүүн үнэгт” талбайн “Хөх дэл”-ийн хайлуур жоншны орд 92.5
4.	“Флюмон” ХХК-ийн нөхөн сэргээлт хүлээлгэн өгсөн албан тушаалтан: Овог нэр: Утас:	Уулын нженер Д. Баярхүү 99594669
5.	Нөхөн сэргээлтийн ажлыг газар дээр нь шалгасан мэргэжлийн байгууллагын нэр: Хаяг:	БОХУ Байцаагч, Сумын засаг дарга Дундговь аймгийн Баянжаргалан сум
6.	Нөхөн сэргээлтийн ажлын хэмжээ, чанар, үр дүн	
	Нөхөн сэргээлтийн хэмжээ:	
	<u>Нэг. Техникийн нөхөн сэргээлт</u>	
	Талбайн хэмжээ /га-аар/	0.117 га
	Хийсэн ажлын хэмжээ /м ³ -ээр/	1170м ³
	Зардал /төгрөгөөр/	4.100.000
	<u>Нэг. Биологийн нөхөн сэргээлт</u>	
	Талбайн хэмжээ /га-аар/	0.5 га
	Хийсэн ажлын хэмжээ /ш-ээр/	500ш мод
	Зардал /төгрөгөөр/	5.000.000

7	Дүйцүүлэн хамгаалах чиглэлээр гүйцэтгэсэн ажлын танилцуулга, үр дүн	2022 оны дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд “Тэр бум мод” төсөлд хамрагдан 500ш мод тарих ажлыг зохион байгуулсан.
---	---	---

Нөхөн сэргээлт хийсэн тухай

ДҮГНЭЛТ: 2022 онд БОМТ-нд тусгасны 2022 онд техникийн нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд 1-р хүдрийн биет дээрх 520м³ овоолго, 5-р хүдрийн биет дээрх 650м³ хуучин карьерын овоолгуудыг тус тус тэгшилж нөхөн сэргээх зэрэг ажлуудыг хийж гүйцэтгэсэн болно. Энэхүү ажлын үр дүнд 80м³ талбай чөлөөлөгдөгдсөн.

ТАЙЛБАР:

Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын удирдлагатай санал солилцсоны үндсэн дээр манай компанид 2022 оны дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээ болон биологийн нөхөн сэргээлтийн ажлын хүрээнд мод тарих ажлыг зохион байгуулах чиглэл өгсөн.

АКТ ГАРГАСАН:

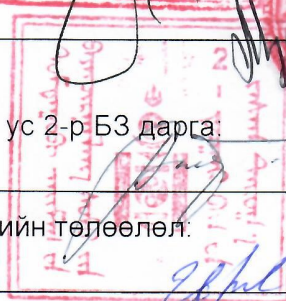
Комиссын дарга:

Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын Засаг дарга:

Т.ЦЭВЭЛМАА

Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын БОХУ Байцаагчийг түр орлон гүйцэтгэгч:

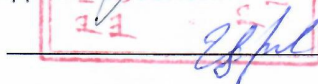
Ц.МӨНХСҮХ

Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын Энгэр ус 2-р БЗ дарга:

Э.ДАШДАМБА

Дундговь аймгийн Баянжаргалан сумын Иргэдийн төлөөлөл:

Б.ЦОГТГЭРЭЛ

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН:

“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын захирал

Б.МӨНХБАТ

УУЛ УУРХАЙН ОЛБОРЛОЛТЫН ТӨСЛИЙН 2022 ОНЫ БАЙГАЛЬ ОРЧНЫ МЕНЕЖМЕНТИЙН ТӨЛӨВЛӨГӨӨНИЙ БИЕЛЭЛТИЙН НЭГДСЭН ДҮГНЭЛТ

1. Төсөл хэрэгжүүлэгч аж ахуйн нэгжийн нэр: “Монголросцветмет” ТӨҮГазар
2. Төслийн байршил: Дундговь аймаг, Баянжаргалан сум, Хөх дэл, Зүүн үнэгт
3. Тусгай зөвшөөрлийн дугаар: MV-004487
4. Огноо: 2022.12.15

5. Ажлын хэсгийн гишүүдийн үнэлгээний дундаж онооны үзүүлэлт

№	Тухайн жилийн байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний бүрэлдэхүүн хэсгүүд	Авсан байвал зохих оноо	Ажлын хэсгийн гишүүдийн дундаж оноо	Үндэслэл, тайлбар
	1	2	3	4
1	Сөрөг нөлөөллийг бууруулах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	20	18.3	Төлөвлөсөн ажлын гүйцэтгэл 91%-тай хэрэгжсэн.
2	Нөхөн сэргээлтийн төлөвлөгөөний биелэлт /техникийн нөхөн сэргээлт, биологийн нөхөн сэргээлт, татан буулгах, хаалтад бэлтгэх/	30	26.5	Нөхөн сэргээлт хийсэн.
3	Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээний төлөвлөгөөний биелэлт	10	9	Төлөвлөсөн ажлын биелэлт 90 хувьтай хэрэгжсэн.
4	Нүүлгэн шилжүүлэх, нөхөн олговор олгох арга хэмжээний биелэлт	5	5	Маргаан үүсээгүй.
5	Түүх, соёлын өвийг хамгаалах арга хэмжээний биелэлт	5	5	Зөрчил гараагүй.
6	Осол, эрсдэлийн менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	10	10	Осол эрсдэлийн менежмент сайн хэрэгжсэн.
7	Хог, хаягдлын менежментийн төлөвлөгөөний биелэлт	5	3.3	Дахин ашиглалтыг сайжруулах, хог хаягдлын менежментийг бүрэн хэрэгжүүлэх шаардлагатай.
8	Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрийн биелэлт	5	5	Төлөвлөлтийн дагуу мэргэжлийн байгууллагаар бүрэн хийлгэсэн.
9	Удирдлага, зохион байгуулалтын төлөвлөгөөний биелэлт	5	5	Удирдлагын хяналт сайн. Цаашид төлөвлөлтөд анхаарч биелэлтийн чанарт анхаарах

10	Аймаг, сум орон нутгийн төрийн захиргааны байгууллагын шаардлагаар хийсэн ажил болон нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад тайлагнах төлөвлөгөөний биелэлт	5	4.9	Орон нутагтай уялдаа холбоотой ажилласан.
	Нийт оноо	100	91.8	91.8%

6. Нэгдсэн дүгнэлт

Тус аймгийн Баянжаргалан суманд Хөх дэлийн хайлуур жоншны орд газарт ашиглалтын тусгай зөвшөөрөлтэй тус аж ахуйн нэгжийн 2022 оны Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөөний биелэлтийг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны А/618 дугаар тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан бүртгэх, тайлагнах журам”-ын дагуу аймгийн Засаг даргын 2019 оны А/420 дугаар захирамжаар байгуулагдсан ажлын хэсгийн бүрэлдэхүүн 2022 оны 12 дугаар сарын 12-ны өдөр газар дээр нь үнэлэлт, дүгнэлт өгөх ажлыг зохион байгуулж 91.8 оноо буюу 91.8 хувьтай дүгнэсэн.

7. Санал, зөвлөмж

7.1 2023 оны БОМТөлөвлөгөөг Байгаль орчин, аялал жуулчлалын сайдын 2019 оны А/618 дугаар тушаалаар батлагдсан “Байгаль орчны менежментийн төлөвлөгөө боловсруулах, хянан батлах, тайлагнах журам”-ын дагуу боловсруулж, батлуулахад анхаарах, байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээний дагуу хийгдэх ажлыг сайтар төлөвлөж, хэрэгжүүлэх.

7.2 Олборлолт, тээвэрлэлтийн үед зам арчилгааг сайжруулах, тоосжилтыг бууруулахад онцгойлон анхаарах.

7.3 Орон нутгийн удирдлага болон төрийн байгууллагын шаардлагыг хэрэгжүүлэх, тайланд нотлох баримтын хамт тусган ирүүлэх.

7.4 Компанийн санхүүгийн нэгж төслийн БОМТөлөвлөгөөний зардлыг бүрэн гаргаж үр дүнг дээшлүүлэхэд анхаарах.

7.5 Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгаалах арга хэмжээг байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээнд заагдсан тусгай хамгаалалттай газарт дүйцүүлэн хамгааллын аргачлалын дагуу төлөвлөн хийж хэрэгжүүлэх, тайлагнах.

7.6 2023 оны тайланг заасан хугацаанд буюу 11 дүгээр сарын 01-ний дотор ирүүлэх.

7.7 Нөлөөллийн бүсийн оршин суугчдад уурхайн үйл ажиллагааг багийн ИНХ-аар болон цаг үеийн байдалтай уялдуулан орон нутгийн албан ёсны цахим хаягаар

танилцуулах иргэдийг мэдээллээр сайтар хангах, фото зургаар баримтжуулан тайланд хавсаргах.

7.8 Орон нутагтай хамтран ажиллах гэрээ байгуулах.

7.9 Нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хийгдсэн ажлын тайланг тусад нь тайлагнах.

7.10 2023 оны БОМТөлөвлөгөөний биелэлтийн тайлангийн чанар, эмх цэгцэд анхаарч, баримт бичгийн стандартад нийцүүлж, тайлангийн хавсралтыг журмын дагуу бүрэн бүрдүүлсэн үед ажлын хэсэг хүлээн авахыг тус тус зөвлөж байна.

8. 2023 оны төлөвлөгөөнд тусгах зайлшгүй арга хэмжээ

8.1 Орчны хяналт, шинжилгээний хөтөлбөрт тусгагдсан бохирдлын үзүүлэлт тодорхойлох үедээ нөлөөллийн бүсийн иргэд, орон нутгийн төлөөл байлцуулан хэмжилтийг хийхээр тусган оруулах, гарсан бохирдлыг бууруулах арга хэмжээг төлөвлөх.

8.2 Хог хаягдлын менежментийг сайжруулах хүрээнд ангилан ялгасан аюултай болон энгийн хог хаягдлыг дахивар авах цэгт нийлүүлж хэвших.

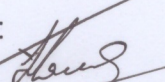
8.3 Ариун цэврийн байгууламжийг байгальд ээлтэй байдлаар шийдэх.

8.4 “Тэр бум мод” үндэсний хөдөлгөөн, “Дундговьо ногооруулъя” дэд хөтөлбөрийн хүрээнд ногоон байгууламжийг нэмэгдүүлэх талаар сум орон нутгийн байгууллагатай зөвшилцөн төлөвлөж, үр дүн гарган ажиллах.

8.5 Биологийн олон янз байдлыг дүйцүүлэн хамгааллын арга хэмжээний хүрээнд булгийн эхийг хашиж хамгаалах, ан амьтдын амьдрах орчныг сайжруулах.

8.6 “Нөхөн сэргээлт-2024” арга хэмжээний хүрээнд уурхайн орчимд болон Дундговь аймагт эзэнгүй эвдэрч орхигдсон газар техник, биологийн нөхөн сэргээлт хийх.

АЖЛЫН ХЭСГИЙН ДАРГА ХЯНАСАН: Н.ГАНТУЛГА (БОАЖГ-ын дарга)

АЖЛЫН ХЭСГИЙН НАРИЙН БИЧГИЙН ДАРГА НЭГТГЭН ДҮГНЭСЭН: Б.НЯМТУЯА (БОАЖГ-ын мэргэжилтэн)

ХҮЛЭЭН ЗӨВШӨӨРСӨН: Б.МӨНХБАТ
“Монголросцветмет” ТӨҮГ-ын захирал